

SPRAWOZDANIE
BIBLIOTEKI UNIWERSYTECKIEJ W TORUNIU
ZA ROK 2010

I. BIBLIOTEKA GŁÓWNA

STRUKTURA BIBLIOTEKI GŁÓWNEJ

Stan do 30 czerwca 2010 r.

Dyrekcja

Dyrektor Dr Mirosław A. Supruniuk

Zastępcy Dyrektora

1. Mgr Dominika Czyżak – ds. organizacji księgozbioru i udostępniania
2. Mgr Joanna Słomkowska - ds. kadr i organizacji systemu biblioteczno-informacyjnego
3. Dr Wojciech Sachwanowicz - ds. informatyzacji
4. Dr Krzysztof Nierzwicki – ds. Biblioteki Medycznej

Oddziały Biblioteki Głównej

Oddział Informacji, Promocji i Prac Naukowych

Kierownik - mgr Edyta Krużyńska

Oddział Gromadzenia i Opracowania Zbiorów

Kierownik - mgr Alicja Prokopowicz

- Sekcja Gromadzenia i Uzupełniania Zbiorów (mgr Grzegorz Szturo)
- Sekcja Opracowania Formalnego Zbiorów (mgr Alicja Prokopowicz)
- Specjalista ds. kartotek haseł wzorcowych (mgr Teresa Langiewicz)
- Specjalista ds. opracowania starych druków (mgr Maria Strutyńska)

Oddział Kolekcji Dziedzinowych

Kierownik - mgr Jolanta Szewczak

- Sekcja – Pracownia Pomorzoznawcza (mgr Urszula Zaborska)
- Sekcja – Centrum Dokumentacji Europejskiej (mgr Sławomira Pawłowska)

Oddział Udostępniania i Magazynów

Kierownik - mgr Danuta Mierzejewska

- Sekcja Udostępniania (mgr Danuta Mierzejewska)
- Sekcja Magazynów (mgr Elżbieta Milkiewicz)
- Specjalista ds. wypożyczeń międzybibliotecznych (mgr Izabela Toczko)

Oddział Czasopism

Kierownik - mgr Magdalena Gołota-Majewska

- Specjalista ds. akcesji czasopism (mgr Wiesława Majka)
- Specjalista ds. wydawnictw elektronicznych (mgr Barbara Kmiecikowska)

Oddział Kontroli i Selekcji Zbiorów

Kierownik - mgr Barbara Pawlikowska

Oddział Zbiorów Specjalnych

Kierownik - mgr Monika Ostrowska

- Sekcja - Gabinet Dokumentów Życia Społecznego (dr Anna Supruniuk)
- Sekcja - Gabinet Rękopisów i Starych Druków (dr Andrzej Mycio)
- Sekcja - Gabinet Zbiorów Muzycznych (mgr Ilona Lewandowska)
- Sekcja - Gabinet Zbiorów Graficznych (mgr Jan Kotłowski)
- Sekcja - Gabinet Zbiorów Kartograficznych (vacat)

Samodzielna Sekcja – Archiwum Emigracji (dr Mirosław A. Supruniuk)

Samodzielna Sekcja - Muzeum Uniwersyteckie (dr Mirosław A. Supruniuk)

Oddział Komputeryzacji i Digitalizacji

Kierownik - dr Wojciech Sachwanowicz

Oddział Konserwacji i Zabezpieczania Zbiorów

Kierownik - mgr Barbara Wojdyła

Księgozbiór Wydzielony Zamiejscowego Ośrodka Dydaktycznego w Grudziądzu (mgr Dorota Wierzbicka)

Dział Administracyjno - Gospodarczy

Kierownik - mgr Małgorzata Rakowska

Przedstawiciel pracowników niebędących nauczycielami akademickimi w Senacie UMK na kadencję 2008 - 2012 - mgr Magdalena Gołota –Majewska.

W związku z kończącą się 30 czerwca 2010 r. kadencją dotychczasowego dyrektora BU, w kwietniu JM Rektor UMK ogłosił konkurs na to stanowisko. Do konkursu stanęły dwie osoby. Komisję konkursową stanowiła i postępowanie konkursowe prowadziła Rada Biblioteczna. Kandydatem wyłonionym przez Radę został dr Krzysztof Niedrzwicki. Kandydaturę tę pozytywnie zaopiniował Senat UMK na majowym posiedzeniu, a 11 czerwca 2010 r. JM Rektor powołała dra Krzysztofa Niedrzwickiego na stanowisko Dyrektora Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu.

1 lipca 2010 r. dr Krzysztof Niedrzwicki objął stanowisko dyrektora Biblioteki Uniwersyteckiej.

3 sierpnia 2010 r. dyrektor BU ogłosił konkursy na zastępców dyrektora: ds. informacji i innowacji, organizacji zbiorów i udostępniania oraz spraw personalnych i bibliotek

specjalistycznych. Rozstrzygnięcie konkursów nastąpiło 20 września. Zastępcami dyrektora BU wybrane zostały:

- mgr Bożena Bednarek-Michalska - ds. informacji i innowacji,
- mgr Dominika Czyżak – ds. organizacji zbiorów i udostępniania,
- mgr Joanna Słomkowska – ds. personalnych i bibliotek specjalistycznych.

Z dniem 1 września Oddział Informacji, Promocji i Prac Naukowych został zarządzeniem nr 85 JM Rektora UMK przekształcony w Oddział Informacyjno-Bibliograficzny z Sekcją Bibliografii Publikacji Pracowników UMK i Analiz Bibliometrycznych. Kierownikiem Oddziału pozostała mgr Edyta Krużyńska, a kierownikiem Sekcji – mgr Joanna Słomkowska.

PRACOWNICY

Liczba etatów w 2010 roku -	161.5 w tym:
działalności podstawowej	119
administracyjnych	4
technicznych	11
obsługi	20
intrologatorskich	7.5

W Bibliotece Głównej zatrudnionych było 8 bibliotekarzy dyplomowanych i 8 osób ze stopniem doktora. 22 listopada kwalifikacje zawodowe dyplomowanego bibliotekarza uzyskały mgr Dominika Czyżak i mgr Magdalena Gołota-Majewska.

Dwukrotnie, w czerwcu i styczniu 2010 roku, JM Rektor UMK, na wniosek Dyrektora BU, przyznał dodatki specjalne pracownikom Biblioteki Głównej i bibliotek wydziałowych szczególnie zaangażowanym w działalność naukową, dydaktyczną, popularyzatorską oraz organizacyjną Biblioteki i Uniwersytetu.

Dodatki specjalne przyznane na okres od czerwca do grudnia 2010 r.: mgr Bożena Bednarek-Michalska, mgr Anna Bogłowska (Biblioteka Wydziału Humanistycznego), mgr Dominika Czyżak, mgr Magdalena Gołota-Majewska, mgr Ewa Gorczyca (Biblioteka Wydziału Matematyki i Informatyki), mgr Renata Jarzemska (Biblioteka Wydziału Pedagogicznego), mgr Barbara Kmiecikowska, mgr Joanna Krasnodębska, Piotr Kurek, mgr Skarbimir Kwiatkowski, mgr Wiesława Majka, mgr Sławomir Majoch, mgr Danuta Mierzejewska, mgr Elżbieta Milkiewicz, mgr Barbara Pawlikowska, mgr Alicja Prokopowicz; dr Wojciech Sachwanowicz, dr Anna Supruniuk, mgr Grzegorz Szturo, mgr Jolanta Szewczak, mgr Barbara Wojdyła, mgr Urszula Zaborska.

Dodatki przyznane od grudnia 2010 r. do czerwca 2011 r.: mgr Bożena Bednarek-Michalska, mgr Anna Bogłowska (Bibl. Wydziału Humanistycznego), mgr Dominika Czyżak, mgr Magdalena Gołota-Majewska, mgr Renata Jarzemska (Bibl. Wydziału Pedagogicznego), mgr Wiesława Majka, mgr Sławomir Majoch, mgr Danuta Mierzejewska, mgr Elżbieta Milkiewicz, mgr Aneta Nowak-Drzymała, mgr Alicja Prokopowicz, mgr Małgorzata Rakowska, dr Wojciech Sachwanowicz, mgr Anna Stoff, dr Anna Supruniuk, dr Mirosław Supruniuk, mgr Jolanta Szewczak, mgr Grzegorz Szturo, mgr Barbara Wojdyła, mgr Urszula Zaborska.

Rokrocznie JM Rektor przyznaje, na wniosek Dyrektor BU, pracownikom Biblioteki Uniwersyteckiej nagrody i wyróżnienia za szczególny wkład pracy oraz osiągnięcia naukowe i organizatorskie. W 2010 r. nagrody otrzymali:

- z grupy nauczycieli akademickich kustosze dyplomowani: mgr Maria Strutyńska, mgr Kamila Maj, mgr Anna Bogłowska,

- spośród bibliotekarzy zatrudnionych w Bibliotece Głównej: mgr Lidia Banach-Szewczyk, mgr Adam Biedrzycki, mgr Danuta Burnicka, Brygida Czerwiak, dr Marta Czyżak, Anna Domańska, mgr Agnieszka Dwornik, mgr Ludmiła Fastowicz, Wiesława Fuerstenau, mgr Magdalena Gołota-Majewska, Ewa Jabczyńska, mgr Jolanta Kadziłłowska, mgr Barbara Kmiecikowska, mgr Monika Kostrzewska, mgr Jan Kotłowski, Joanna Kowalewska, mgr Anna Kozłowska-Zawadzka, mgr Dorota Kromp, Jerzy Kucharski, mgr Anita Kukła, Elżbieta Kuras, mgr Grażyna Kwaśnik, mgr Maria Lemańska, Barbara Lenc, mgr Ilona Lewandowska, Roman Lewandowski, mgr Sylwia Łyczak-Szarszewska, mgr Wiesława Majka, Liliana Masłowska, mgr Danuta Mierzejewska, mgr Elżbieta Milkiewicz, mgr Ilona Miller, mgr Irena Mucha, dr Andrzej Mycio, Sylwia Niesobska, Ewa Nowak, mgr Dorota Pasecka, mgr Barbara Pawlikowska, mgr Dominik Piotrowski, mgr Agnieszka Pniewska, Izabela Słupska, Janina Staniszevska, mgr Malwina Sypniewska, Magdalena Szady-Nowak, mgr Jolanta Szewczak, Jan Szponka, mgr Izabela Toczko, Katarzyna Urbańska, mgr Anna Walkowiak, Ewa Wankiewicz, mgr Katarzyna Wawrzyniak, dr Grażyna Zielińska, mgr Łukasz Żywulski.

- spośród pracowników bibliotek specjalistycznych: mgr Anna Bagińska (Biblioteka Wydziału Matematyki), mgr Katarzyna Burnicka (Biblioteka Wydziału Matematyki), mgr Monika Drażek (Biblioteka Wydziału Chemii), mgr Lidia Gerc (Biblioteka Wydziału Sztuk Pięknych), mgr Dagmara Grochowska (Biblioteka Katedry Anglistyki), mgr Renata Jarzemska (Biblioteka Wydziału Nauk Pedagogicznych), mgr Małgorzata Kozieł (Biblioteka Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi), mgr Teresa Kułak (Biblioteka Wydziału Nauk Ekonomicznych), mgr Iwona Łyczywek (Biblioteka Wydziału Chemii), mgr Beata Morawska (Biblioteka Instytutu Historii), mgr Elwira Panasiuk (Biblioteka Wydziału Nauk Ekonomicznych), Elżbieta Pawlikowska (Biblioteka Wydziału Chemii), mgr Kamila Pecka (Biblioteka Wydziału Humanistycznego), dr Żaneta Sztylec (Biblioteka Wydziału Teologicznego), mgr Milena Śliwińska (Biblioteka Katedry Filologii Germańskiej), mgr Marek Świerczyński (Biblioteka Katedry Filologii Angielskiej), mgr Magdalena Sitek (Biblioteka Wydziału Nauk Pedagogicznych), mgr Barbara Starzyńska (Biblioteka Wydziału Humanistycznego), mgr Elżbieta Wierzbicka (Biblioteka Wydziału Sztuk Pięknych), mgr Mirosława Wojciechowska (Biblioteka Wydziału Politologii i Studiów Międzynarodowych).

Praktyki specjalistyczne w innej bibliotece naukowej (zgodnie z Rozporządzeniem MNiSW z 22 grudnia 2006 r. wymagane do awansu zawodowego) w 2010 r. odbyli:

- dwutygodniowe: mgr Katarzyna Dumanowska, mgr Beata Morawska, Longina Muzykant, mgr Katarzyna Nielek, mgr Adam Wereszczyński,

- miesięczne: mgr Dominika Czyżak, mgr Agnieszka Dwornik, mgr Magdalena Gołota-Majewska, mgr Ludmiła Fastowicz, mgr Sylwia Łyczak-Szarszewska, mgr Anna Klugowska, mgr Joanna Krasnodębska, mgr Grażyna Kwaśnik, mgr Danuta Mierzejewska, mgr Elżbieta Milkiewicz, mgr Dorota Pasecka, mgr Alicja Prokopowicz, mgr Jolanta Szewczak, dr Wojciech Szramowski.

FINANSE

Biblioteka Główna UMK jest finansowana z budżetu Uniwersytetu, a także ze środków pozyskiwanych z innych źródeł zewnętrznych.

Na rok 2010 JM Rektor UMK przyznał dla Biblioteki Uniwersyteckiej limit środków finansowych na wydatki bieżące w wysokości 1.008,0 tys. zł., dysponował nim Dyrektor Biblioteki. JM Rektor UMK przekazał także do dyspozycji Dyrektora całą kwotę wpływów pozyskanych przez Bibliotekę Uniwersytecką z tytułu świadczonych usług oraz opłat za nieterminowy zwrot książek w wysokości 293.107,12 tys. zł. (pobrane opłaty Biblioteka w całości odprowadza do Kwestury UMK) oraz pozostałości finansowe z 2009 r. W 2010 r. Biblioteka nie otrzymała dotacji statutowej na rozwój i badania (dotacje mogą otrzymywać tylko podstawowe jednostki organizacyjne uczelni w rozumieniu statutów uczelni). Biblioteka Uniwersytecka w myśl Statutu UMK nie posiada statusu podstawowej jednostki organizacyjnej.

	Wydatki bieżące – 2010 r.	Kwota
1	Środki czystości	43.318,84 zł
2	Artykuły papiernicze	21.842,68 zł
3	Usługi telefoniczne /opłaty/	9.585,41 zł
4	Usługi różne	74.309,25 zł
5	Usługi transportowe	38.779,90 zł
6	Opłaty pocztowe	38 482,29 zł
7	Szkolenia pracowników	17.098,00 zł
8	Fundusz bezosobowy	109.030,27 zł
9	Promocja	7.478,03 zł
10	Remonty	11.502,36 zł
11	Zakup książek	205.621,48 zł
12	Zakup czasopism /w tym online/	31.770,47 zł
13	Wydatki związane z Muzeum Uniwersyteckim	18.505,44 zł
14	Komputeryzacja	
a	Sprzęt	185.855,24 zł
b	licencje, programy	3.949,08 zł
c	obsługa UCI, serwis	35.873,98 zł
d	materiały eksploatacyjne	19.330,87 zł
15	Konserwacja i zabezpieczenie zbiorów	
a	Sprzęt	6.630,70 zł
b	materiały, usługi	29.771,02 zł
16	Wypożyczenie pomieszczeń	
a	meble, regały	83.613,19 zł
b	Urządzenia	80.784,34 zł
17	Inne materiały	110.507,25 zł
	RAZEM	1.158 425,81 zł

Pozostałe wydatki BU: utrzymanie budynku, płace, prenumerata czasopism zagranicznych, dostęp do Internetu itp. pokrywane są z funduszu ogólnego UMK, regulowała je administracja

uniwersytecka.

Większe zakupy zrealizowane w 2010 r. :

- kolejna partia regałów do Wolnego Dostępu o wartości 73.873,93 zł.,
- maszyna sprzątająca - o wartości 15.000 zł,
- szafy szufladowe na grafiki, mapy - za kwotę 39.300 zł,
- dwa serwery za kwotę 30.000 zł
- drzwi do magazynu starodruków o wartości 6.700 zł.

Znaczną kwotę - ok. 15.000 zł wydano na naprawy skanera.

W 2010 r. z realizowano 355 zamówień i opracowano 966 faktur.

Bibliotekom specjalistycznym JM Rektor przyznał do dyspozycji kwotę 55.994,76 zł, którą przeznaczono na zakup zarówno sprzętu jak i wydawnictw zwartych.

Wnioski Biblioteki Głównej o granty UMK przygotowane w 2010 r.

Tytuł grantu	Kwota otrzymana
Archiwum Emigracji – recenzje, redakcja	4.800 zł
Bibliografia historii Pomorza Wschodniego i zachodniego za rok 2008	2.700 zł
Katalog rękopisów średniowiecznych Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu	2.000 zł

W marcu 2010 r. dyrektor Biblioteki, dr Mirosław A. Supruniuk, ogłosił możliwość ubiegania się o granty wewnętrzne, na które wyasygnowana została kwota ze środków zarobionych przez Bibliotekę (opłaty za zwrot książek po wyznaczonym terminie oraz za usługi). Dyrekcja Biblioteki, po zapoznaniu się wnioskami, przyjęła do realizacji 10 projektów:

1. Biblioteka kościoła parafialnego w Galinach. Opracowanie księgozbioru i losów Biblioteki. Kierownik – Łukasz Żywulski. Kwota – 1.000 zł.
2. Czasopisma toruńskie XIX i I połowy XX w. : utworzenie opisów bibliograficznych, rekordów zasobów i rekordów egzemplarzy w katalogu komputerowym Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu. Kierownik – Magdalena Gołota-Majewska. Kwota. 5.000 zł
3. Czasopisma UMK (do 1999 r.): digitalizacja i publikowanie w KPBC. Kierownik – Magdalena Gołota-Majewska. Kwota – 5.000 zł.
4. Formularz elektroniczny – zamówienia międzybiblioteczne krajowe dla pracowników i studentów UMK w Toruniu. Kierownik – dr Wojciech Schwanowicz. Kwota 4.500 zł
5. Kwerenda dotycząca archiwaliów, obrazów i rzeźb Haliny Korn-Żuławskiej w muzeach w Polsce oraz sporządzenie kopii tych materiałów. Kierownik – Joanna Krasnodębska. Kwota 3.000 zł.
6. Marek Żuławski. Kwerenda prac i materiałów archiwalnych dotyczących artysty w zbiorach polskich. Kierownik – Sławomir Majoch. Kwota – 4.500 zł.

7. Opracowanie opisów bibliograficznych wydawnictw ciągłych znajdujących się w zbiorach Biblioteki Wydziału Matematyki i Informatyki. Kierownik – Ewa Gorczyca. Kwota – 2.500 zł.
8. Opracowanie rzeczowe w języku haseł przedmiotowych KABA książek z kolekcji Biblioteki Głównej wypożyczanych przez czytelników z magazynów. Kierownik – Jolanta Szewczak. Kwota 4.500 zł.
9. Spuścizny profesorów UMK w Kujawsko-Pomorskiej Bibliotece Cyfrowej: profesor Karol Górski, profesor Wilhelmina Iwanowska. Kierownik – Bożena Bednarek-Michalska. Kwota 2.800 zł
10. „Uniwersytet Stefana Batorego w Wilnie (1914 – 1944). Słownik Biograficzny” – gromadzenie materiałów do przygotowanej publikacji książkowej. Kierownik – dr Anna Supruniuk. Kwota 2.500 zł

INFRASTRUKTURA BIBLIOTEKI GŁÓWNEJ

Rok 2010 zdominowały remonty, wynikające z konieczności dostosowania budynku do wymogów obowiązujących przepisów przeciwpożarowych. Prace przeprowadzono w kilku etapach:

- luty – kwiecień - wymiana wind towarowych na towarowo-osobowe, dostosowanych również do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- od sierpnia rozpoczęły się zasadnicze prace remontowe, które objęły: wymianę pionów kanalizacji deszczowej wraz z obłożeniem słupów gemalitem, wymianę sufitów na niepalne, instalację nowego oświetlenia, obłożenie ścian płytami gipsowymi, w celu zabezpieczenia ciągów komunikacyjnych i magazynów przed pożarem, wymianę wskazanych drzwi, montaż nowej i demontaż starej instalacji przeciwpożarowej, wymianę przewodów na niepalne, instalację nowych czujek i centrali, instalację klap dymowych, budowę drogi dojazdowej dla służb specjalnych. W grudniu powstały na I piętrze nowe pomieszczenia biurowe dla Wypożyczalni Międzybibliotecznej i Biura Digitalizacji oraz dla pracowników Oddziału Informacyjno-Bibliograficznego.

Ostatni etap, kontynuowany w roku 2011 przewiduje m.in. instalację sufitów wraz z oświetleniem w pomieszczeniach na I i II piętrze, wymianę świetlików, budowę klimatyzacji na III piętrze oraz w magazynie zbiorów specjalnych na I piętrze, wymianę wykładzin na trzech kondygnacjach i montaż regałów mobilnych w magazynie książek.

Zarządzanie „placem budowy” realizowane praktycznie przez kierownika Działu Administracyjno-Gospodarczego polegało na zgraniu prac kilku firm remontowych, działających w obszarach pokrywających się, pracowników służb technicznych i pracowników działu, minimalizowanie strat w obszarach prac już wykonanych przy zachowaniu warunków bezpieczeństwa. Większość prac remontowych realizowano podczas godzin otwarcia Biblioteki, tylko czasowo zamykano obiekt oraz ograniczano dostęp czytelników do pewnych obszarów. Z powodu nasilenia hałaśliwych prac, stwarzających także zagrożenie dla czytelników Biblioteka była nieczynna jedynie od 13 do 17 września 2010 r.

W przygotowanie pomieszczeń do wykonywania prac remontowych zaangażowany został praktycznie cały dział Administracyjno-Gospodarczy. Zakres wykonanych prac to m.in.

- przemieszczanie i zabezpieczanie sprzętów,
- przeprowadzanie ludzi wraz z ich sprzętem do pomieszczeń tymczasowych oraz później do docelowych,
- malowanie i szpachlowanie ścian, głównie w pokojach pracowników,
- porządkowanie przestrzeni opuszczanych przez ekipy budowlane,
- czyszczenie zakurzonych powierzchni,
- wymiana przewodów prądowych w czytelnich,
- demontaż i montaż przewodów, gniazd, włączników elektrycznych zdemontowanych lub uszkodzonych podczas prac,
- przenoszenie regałów i mebli w wolnym dostępie, w celu uwolnienia powierzchni pod położenie wykładzin - kilkumiesięczna codzienna praca,
- demontaż regałów i udostępnienie powierzchni pod montaż nowych,
- przygotowanie sprzętów do likwidacji,
- dozór nad przenoszeniem telefonów,
- koordynacja prac ekip wspomagających prace działu, głównie panów do prac ciężkich, których pomoc jest nieoceniona.

Inwentarz

W miesiącach lipiec-wrzesień przeprowadzona została inwentaryzacja, połączona ze znakowaniem inwentarza (ponad 9.000 pozycji) za pomocą kodów kreskowych. Biblioteka jest pierwszą z większych jednostek uniwersyteckich która wykonała to zadanie.

W wyniku działań remontowych, z powodu zakupu nowych elementów wyposażenia i urządzeń oraz naturalnego zużycia dokonano brakowania sprzętu na podstawie 33 protokołów, w liczbie 472 sztuk o wartości 296.412,67 zł.

Na podstawie faktur zakupowych do ksiąg inwentarzowych oraz bazy komputerowej wpisano: 148 sztuk artykułów wyposażenia: meble, regały, wózki, odkurzacze, 69 sztuk sprzętu komputerowego: komputery, monitory, czytniki, drukarki itp. oraz 20 innych środków trwałych. Zakupiony sprzęt oklejono kodami kreskowymi, wypisano na nie rewersy; wskazany sprzęt przygotowano do wypożyczenia przez inne jednostki.

W styczniu 2010 r. w holu głównym Biblioteki został zainstalowany bankomat WBK. Bankomat jest dostępny w godzinach otwarcia Biblioteki.

ZBIORY BIBLIOTEKI GŁÓWNEJ

Stan zbiorów Biblioteki Głównej w dniu 31.12.2010 roku:

książek	1.155.888 wol.
czasopism	563.862 wol., (45.204 tytułów)
zbiorów specjalnych	459 743 jednostek

Od maja 2009 r. Biblioteka Główna nie otrzymuje egzemplarza obowiązkowego Polskich Norm. Egzemplarz obowiązkowy Polskich Norm kierowany jest do Centrum Informacji Patentowej i Normalizacji UMK.

GROMADZENIE ZBIORÓW

**Wpływ wydawnictw do Biblioteki Głównej w 2010 r. w podziale na źródła wpływu
(w nawiasach dane z roku 2009) zrealizowany przez Sekcję Gromadzenia**

Źródło wpływu	Książki	Czasopisma	Czasopisma zeszyty	Zbiory specjalne
Egz. obowiązkowy	29.701 (29.199)			307 (184)
Kupno	1.709 * (1.425)	165 (166)		63 (709)
Wymiana krajowa	3.219 (3.433)	456 (861)		1(2)
Wymiana zagraniczna	1.138 (1.456)	465 (1.649)		25 (0)
Dary krajowe	5.488 (4.545)	(416)	890 (452)	2.696 (4.024)
Dary zagraniczne	2.402 (1.025)		176 (110)	4(0)
Wydawnictwa własne	2.392 (3.928)	1.527 (2.068)	-	0(0)
Egz. zagraniczny	17 (138)	0(41)		0(0)
Razem	46.066 (45.149)	2.613 (5.201)	1.066 (562)	3.095 (4.929)

* Zakupiono również dostęp elektroniczny do 45.272 tytułów książek

Gromadzenie druków zwartych - koszty

	2010	2009
Zakupy antykwaryczne	17.509,15 zł	14.927,65 zł
Zakupy prywatne	8.469,00 zł	44.207,00 zł
Zakupy inne	148.007,83 zł	94.569,02 zł
Razem	173.985,98 zł*	153.703,67 zł
Dział wydawnictw		164.357,46 zł
Łącznie koszty		318.061,13 zł

* w tym podatek PCC 146,00 zł

Ogólna charakterystyka wpływów druków zwartych do zbiorów Biblioteki Uniwersyteckiej

Głównym źródłem pozyskiwania druków zwartych do zbiorów Biblioteki Uniwersyteckiej jest egzemplarz obowiązkowy. W 2010 roku wpływ z egzemplarza obowiązkowego został utrzymany na poziomie roku poprzedniego, podobnie jak i wpływ książek od partnerów wymiany krajowej. W 2010 roku Biblioteka otrzymała więcej darów krajowych i zagranicznych. W pierwszej połowie roku przyjęto i opracowano dar Towarzystwa Przyjaciół

Archiwum Emigracji liczący ponad 1200 książek. W drugiej połowie roku Sekcja przyjęła ponad 500 woluminów druków zwartych z daru po Stanisławie Porębie oraz liczący ponad 600 woluminów dar od prof. Antoniego Czachorowskiego. W 2010 r. rozpoczęto opracowywać książki z daru Biblioteki Uniwersyteckiej w Fryburgu. Na odnotowanie zasługuje zwiększona liczba darów przekazywanych przez pracowników naukowych UMK. Od połowy 2010 roku wszystkie książki przekazywane celem odnotowania w „Bibliografii publikacji pracowników UMK” są także przekazywane do zbiorów Biblioteki. W roku 2010 kupując roczną licencję użytkowania bazy ebrary uzyskano dostęp do 45.272 tytułów książek online.

Podział wpływów ze względu na źródła wpływu:

egzemplarz obowiązkowy – 67,7 %

dary krajowe – 12,5 %

wymiana krajowa – 7,3 %

dary zagraniczne – 5,5 %

kupno – 3,9 %

wymiana zagraniczna – 2,6 %

wydawnictwa własne – 0,4 %

egzemplarz zagraniczny – 0,1 %

Kupno

W 2010 r. zakupiono do zbiorów 1.626 woluminów książek, w tym 1.510 książek polskich i 116 książek wydanych poza terytorium Polski. Zakupiono i skierowano do zbiorów również 26 jednostek czasopism. Do zbiorów specjalnych zakupiono 63 jednostki dokumentów specjalnych (4 jednostki druków muzycznych, 1 mapę, 1 grafikę, 2 fotografie, 10 pocztówek, 6 rękopisów, 37 jednostek dokumentów życia społecznego, 1 starodruk i 1 odlew gipsowy).

Na wymianę z innymi instytucjami zakupiono: 74 woluminy książek oraz 139 jednostek czasopism. Książki były kupowane głównie dla Biblioteki Uniwersyteckiej w Wilnie, Monumenta Germaniae Historia i sporadycznie dla innych bibliotek zagranicznych. BU kupuje także 56 tytułów czasopism polskich z przeznaczeniem dla instytucji zagranicznych (m.in. Biblioteki Uniwersyteckiej w Oldenburgu, Deutsches Polen-Institut w Darmstadt, Biblioteki Uniwersyteckiej w Darmstadt, Biblioteki Uniwersyteckiej w Rostoku, Herder Institut w Marburgu, Biblioteki Polskiej w Londynie i Biblioteki Narodowej w Wiedniu).

Poza zakupami finansowanymi z funduszu Biblioteki w 2010 r. do zbiorów trafiły także książki, których zakup w łącznej kwocie 1.190,20 zł opłacono z grantów uniwersyteckich. Książki tradycyjnie kupowane były w księgarniach i hurtowniach książek, antykwariatach, sporadycznie od osób prywatnych. Większość nowości wydawniczych zamawianych było za pośrednictwem Księgarni Akademickiej oraz hurtowni „Azymut”, część bezpośrednio u wydawców a uzupełnienia w kilkunastu antykwariatach. Książki zagraniczne zamawialiśmy u pośredników polskich prosząc uprzednio o wycenę wskazanych publikacji i wybierając najkorzystniejszą ofertę cenową. Z książek wydanych poza krajem zamawiano przede wszystkim publikacje, których potrzebę zakupu sygnalizowali opiekunowie danej kolekcji/czytelnicy oraz pracownicy naukowcy Uniwersytetu.

W 2010 roku zakupiono 3 bazy książek elektronicznych do użytku ogólnouczelnianego:

1. ibuk.pl: 5 jednoczesnych dostępów do 124 tytułów,

2. biblioteka wirtualna ebrary, kolekcja Academic Complete: dostęp do 45.148 tytułów
3. Safari combo – dostęp do 13 tys. tytułów z zakresu informatyki

Wybrane publikacje zakupione w 2010 roku:

1. Drukowane katalogi rękopisów:

Mitteleuropäische Schulen II (ca. 1350-1410)., Österreich - Deutschland - Schweiz : Textband / bearb. von Andreas Fingernagel [et al.]. Wien : Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, 2002. (Denkschriften / Akademie der Wissenschaften in Wien. Philosophisch-Historische Klasse ; Bd. 305) (Veröffentlichungen der Kommission für Schrift- und Buchwesen des Mittelalters. Reihe 1, Die Illuminierten Handschriften und Inkunabeln der Österreichischen Nationalbibliothek ; Bd. 11)

Mitteleuropäische Schulen III (ca. 1350-1400) : Böhmen - Mähren - Schlesien - Ungarn : (mit Ausnahme der Hofwerkstätten Wenzels IV. und Deren Umkreis) : Textband / Ulrike Jenni, Maria Theisen ; unter Mitarbeit von Karel Stejskal. Wien : Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, 2004. (Veröffentlichungen der Kommission für Schrift- und Buchwesen des Mittelalters. Reihe 1, Die Illuminierten Handschriften und Inkunabeln der Österreichischen Nationalbibliothek ; Bd. 12) (Denkschriften - Österreichische Akademie der Wissenschaften. Philosophisch-Historische Klasse ; Bd. 315)

Petrus Comestor (11.. -11..). Petri Comestoris Scolastica Historia. Liber Genesis / ed. Agneta Sylwan. Turnhout : Brepols, 2005. (Corpus Christianorum. Continuatio Mediaevalis , 0589-7963 ; 191)

2. Katalog pierwodruków utworów F. Chopina:

Grabowski, Christophe. Annotated catalogue of Chopin's first editions / Christophe Grabowski and John Rink. New York : Cambridge University Press, 2010.

3. Rzadka praca dotycząca stosunków wodnych w Borach Tucholskich:

Haffer, W. Die Melioration der Tuchelschen Heide / von Haffer. Berlin : Franz Duncker, 1857.

4. Druk bibliofilski z oficyny F. Prochaski:

T'Serstevens, Albert (1885-1974). Intimité de l'île Saint-Louis / A. T'Serstevens ; bois originaux de François Prochaska. Paris : FMP, 1954..

5. Reprint dzieła K. J. Hartknocha z 1684 r.:

Hartknoch, Krzysztof Jan (1644-1687).

Alt- und Neues Preussen Oder Preussischer Historien Zwey Theile : In derer erstem von deß Landes vorjähriger Gelegenheit und Nahmen, wie auch der Völcker, so darinnen vor dem Teutschen Orden gewohnet, Urankunfft, Lebens-Beschaffenheit, Sprache, Religion, Hochzeiten, Begräbnissen, Haußhaltung, Kriegsrüstung, Republic und andere Sitten und Gewohnheiten : In dem andern aber von deß Teutschen Ordens Ursprung, desselben, wie auch der nachfolgenden Herrschafft vornehmsten Thaten und Kriegen, Erbauung der Städte, der itzigen Innwohner Ursprung, Religion, Müntzordnung, Rechten und Policywesen gehandelt wird. 1 -2 / Christoph Hartknoch ; mit einem Vorw. Von Hans-Jürgen Schuch.

Hildesheim [etc.] : Georg Olms (Rara zum Deutschen Kulturerbe des Ostens). Reprint, oryg.: Frankfurt und Leipzig, 1684.

6. Rzadki druk emigracyjny:

Malesza, Mieczysław (1905-).

Irak, jego przeszłość i teraźniejszość / Mjr. dr M. M.

[Irak] : Wydawnictwo Referatu K.O. Dywizji Strzelców Karpackich, 1943.

110, [3] s., [1] k. tabl. sk?. : il. ; 17x21 cm.

7. Słownik dialektów na Pomorzu:

Preussisches Wörterbuch : deutsche Mundarten Ost- und Westpreußens. Bd. 1 - 6 / begr. Erhard Reimann ; fortgef. Ulrich Tolksdorf ; hrsg. von Reinhard Goltz ; bearb. Andrea Bambek [et al.] ; Akademie der Wissenschaften und der Literatur, Mainz. Neumünster : Wachholtz Verlag, 1985-2005.

Egzemplarz obowiązkowy

W 2010 zanotowano wpływ 29.701 woluminów druków zwartych (wobec 29.199 w roku 2009) oraz 307 jednostek zbiorów specjalnych (nuty, mapy, płyty). Częściowo braki egzemplarza obowiązkowego zostały uzupełnione drogą wymiany krajowej, ewentualnie dzięki skontaktowaniu się z autorami poszukiwanych prac (dary autorskie) oraz kupnem.

W ramach egzemplarza obowiązkowego Biblioteka Uniwersytecka rozesłała trzy publikacje.

W 2010 roku prowadzono akcję reklamacji braków egzemplarza obowiązkowego u wydawców. Monitowano głównie te pozycje, które były zgłoszone przez pracowników UMK oraz zamawiane przez studentów (poprzez uruchomienie dla czytelników opcji w katalogu zamawiania „egzemplarzy oczekiwanych”).

Egzemplarz zagraniczny

W ramach egzemplarza zagranicznego otrzymano z Urzędu Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich w Luksemburgu 17 woluminów książek.

Wymiana zagraniczna

W 2010 roku zanotowano nieznaczne zmniejszenie wpływów z wymiany zagranicznej. Otrzymano 1.138 woluminów książek, 465 jednostek czasopism oraz 25 mikrofilmów. Największa liczba woluminów druków zwartych została przekazana do Pracowni Pomoroznawczej – 139 wol. Prowadzono wymianę wysyłając wydawnictwa własne UMK (książki oraz czasopisma), publikacje zakupione dla partnerów z wymiany zagranicznej oraz w kilkunastu przypadkach publikacje stanowiące dublety. Obecnie BU ma zarejestrowanych 221 partnerów wymiany zagranicznej z 37 państw (biblioteki, instytuty naukowe, muzea). Do tych instytucji w 2010 r. przesłaliśmy 791 woluminów książek oraz 1.191 jednostek czasopism.

W 2010 roku nawiązana została współpraca z 6 ośrodkami.

1. Wydawnictwo Gerard Salinger z New York,
2. Instytut Polski w Wilnie,
3. Biblioteka Narodowa Serbii w Belgradzie,
4. Staatliche Museen zu Berlin, Kunstbibliothek,

5. Sächsische Akademie der Wissenschaften zu Leipzig,
6. Uniwersytet Polski w Wilnie (prof. Romuald Brazis)

Dary zagraniczne

W 2010 roku zarejestrowano 2.402 woluminów książek, 176 jednostek czasopism, 3 woluminy starych druków oraz 1 płytę DVD otrzymanych w darze od instytucji i osób prywatnych z zagranicy. Największym sukcesywnie opracowywanym darem jest księgozbiór pozyskany z Biblioteki Uniwersyteckiej we Fryburgu w 2000 roku, zawierający wiele prac z historii, sztuki oraz katalogów wystaw artystycznych. Książki z tego daru wzbogaciły kolekcję otwartą Sztuka i Muzealnictwo (164 woluminy). Do większych darów pozyskanych w 2010 roku, których opracowanie rozpocznie się w 2011 r. jest dar prof. Rammstedt'a z Bielefeld.

Wymiana krajowa

W 2010 r. zanotowano wpływ 3.219 egzemplarzy książek. Od instytucji i osób prywatnych prowadzących wymianę wpłynęło 1.567 woluminów książek i 456 jednostek czasopism, natomiast od czytelników 1.652 książek, 42 egzemplarze w ramach Programu Absolwent, 43 woluminy jako ekwiwalent za zagubione książki. Największa liczba książek (1.047) pozyskanych dzięki wymianie krajowej została skierowana do kolekcji wolnego dostępu.

W 2010 roku nawiązano współpracę z 5 ośrodkami:

1. Biblioteka Europejskiego Centrum Solidarności w Gdańsku
2. Instytut Ceramiki i Materiałów Budowlanych w Opolu
3. Biblioteka Pedagogiczna im. Heleny Radlińskiej w Siedlcach
4. Biblioteka Muzeum Historii Polski w Warszawie
5. Muzeum Tatrzańskie w Zakopanem

Dary krajowe

W 2010 roku opracowano 5.488 woluminów książek, 890 jednostek czasopism oraz 2.696 jednostek zbiorów czasopism (głównie dokumentów życia społecznego). Wspomnieć należy, iż od września 2010 roku Oddział otrzymuje większą liczbę wydawnictw autorstwa pracowników Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, gdyż wszystkie druki zwarte przekazywane do „Bibliografii publikacji pracowników UMK” trafiają obecnie do zbiorów Biblioteki.

Wybrane dary krajowe:

I. Zbiory specjalne:

1. Kartoteka niepublikowanego „Grudziądzkiego Słownika Biograficznego” grudziądzkiego historyka regionalisty Stanisława Poręby.
2. Spuścizna (rękopisy) po prof. Zygmuncie Ważbińskim przekazane przez p. Barbarę Ważbińską.
3. Rękopis Władysława Dziewulskiego przekazany przez p. Wacława Dziewulskiego.
4. Rękopis „Wspomnienia członka Delegacji Polskiej i Międzynarodowej Komisji Nadzoru i Kontroli w Wietnamie w latach 1967-1968” autorstwa Jan Zasadzińskiego przekazany przez p. Henryka Baranowskiego.

5. Spuścizna po kompozytorze i dyrygencie Józefie Życzkowskim przekazane przez Karola Życzkowskiego : druki muzyczne (libretta i nuty).
6. Druki muzyczne przekazane przez Ewę i Jeremiasza Glensków.
7. Materiały rękopiśmienne po prof. Konradzie Górskim przekazane przez p. Zefiryna Jędrzyńskiego.
8. Notatki redakcyjne Zefiryna Wędrzyńskiego, redaktora toruńskimi „Nowościami”.
9. Album Katarzyny Dobraczyńskiej (matki Janiny Golińskiej) z 1893 r. przekazane przez Towarzystwo Przyjaciół Archiwum Emigracji.
10. 51 teczek materiałów (druki, korespondencja) dotyczących działalności w regionie toruńskim organizacji Ruch Obywatelski Akcja Demokratyczna, Unia Demokratyczna, Unia Wolności przekazanych przez Jana Wyrowińskiego.

II. Druki zwarte:

1. 2.000 woluminów książek dotyczących głównie dziejów Grudziądza i ziemi chełmińskiej podarowane przez Stanisława Porębę z Grudziądza. Dar obecnie opracowywany. W 2010 roku przekazano do zbiorów ponad 500 woluminów.
2. Dar ks. prof. Marka Starowieyskiego z Warszawy:
 - a. Dictionnaire d'archéologie chrétienne et de liturgie. Vol. 1-13 / publié par Fernand Cabrol et Henri Leclercq Paris: Letouzey et Ané, 1924-1938.
 - b. Histoire des papes depuis la fin du Moyen Âge. T. 1-20 / par le Louis Pastor. Paris : PLON, 1925-1938.
 - c. 13 tomów uzupełniających poniższe wydawnictwo wielotomowe: Histoire de l'église depuis les origines jusqu'à nos jours. T. 1 - 21. Paris : Bloud & Gay, 1942-1956.
3. Dar Towarzystwa Przyjaciół Archiwum Emigracji - ponad 1200 książek (wydaw. emigracyjne i dotyczące emigracji polskiej po 1939 r.).
4. Księgozbiory profesorów UMK: Sławomira Kalembki, Andrzeja Tomczaka i Antoniego Czacharowskiego.
5. Katalogi wystaw, katalogi ekslibrisów po kolekcjonerze z Wrocławia Wiktorze Dziulikowskim.

Dary przekazane innym bibliotekom

W 2010 roku przekazano jako dar do innych bibliotek 737 woluminy książek pochodzących z dubletów Biblioteki Uniwersyteckiej oraz 1.006 woluminów książek otrzymanych w ramach egzemplarza obowiązkowego. Tradycyjnie przekazywano również Bibliotece Narodowej dublety dokumentów życia społecznego.

Kontynuowano cykliczne tworzenie list dubletów dla biblioteki wydziałowych UMK, bibliotek naukowych Torunia (Książnica Kopernikańska, Biblioteka Pedagogiczna), Biblioteki Narodowej w Warszawie oraz oferowano wybrane dublety bibliotekom prowadzącym z nami wymianę publikacji. 470 woluminów z dubletów trafiło do bibliotek wydziałowych UMK.

Egzemplarz obowiązkowy przekazany do innych bibliotek:
Collegium Medicum UMK – 333 wol.
Książnica Kopernikańska – 463 wol.
Biblioteka Pedagogiczna w Toruniu – 110 wol.
Biblioteka Wydziału Nauk Pedagogicznych UMK – 100 wol.

W 2010 roku odnotowano zmniejszenie wpływu publikacji z Działu Wydawnictw UMK. Wpływ na to miały przede wszystkim dwa czynniki – prowadzone w Dziale Wydawnictw prace inwentaryzacyjne (konieczne ze względu na nowelizację przepisów dotyczących podatku VAT na książki) oraz wprowadzenie opcji druku na żądanie, dzięki której można zamawiać mniejszą liczbę egzemplarzy danego wydawnictwa, mając zagwarantowany dodruk tytułów, które cieszą się zainteresowaniem partnerów wymiany zagranicznej i krajowej. Z Działu Wydawnictw przyjęto 2.392 egzemplarze książek oraz 1.527 zeszytów czasopism. Tradycyjnie książki otrzymywane z Działu Wydawnictw przeznaczone były do zbiorów oraz na wymianę krajową i zagraniczną. Do zbiorów Biblioteki Uniwersyteckiej skierowano 179 woluminów książek oraz 50 zeszytów czasopism. Na wymianę przeznaczono 2.203 woluminy książek oraz 1.477 jednostek czasopism.

Zbiory przejęte z bibliotek wydziałowych UMK

W 2010 roku Biblioteka Uniwersytecka przejęła rekordową liczbę egzemplarzy wycofanych z bibliotek wydziałowych - 21.477 woluminów (najwięcej – 12.500 woluminów przekazała likwidowana Biblioteka Studium Języków Obcych UMK).

Dezyderaty

Do Sekcji Gromadzenia i Uzupełniania Zbiorów wpłynęło w 2010 roku 566 dezyderatów, najwięcej wniosków o zakup książek zgłosili pracownicy Biblioteki Uniwersyteckiej, część pochodziła od pracowników naukowych UMK, nieliczne od studentów. Dezyderaty realizowano poprzez monity o egzemplarz obowiązkowy, za pomocą wymiany krajowej lub zagranicznej, dzięki kontaktom z autorami publikacji, w ostateczności w miarę możliwości finansowych drogą zakupów. W 2010 roku zrealizowano 472 zamówień, pozostałe są w trakcie realizacji.

Prowadzono również obserwacje zainteresowań czytelniczych studentów UMK. Co tydzień Sekcja Gromadzenia i Uzupełniania Zbiorów otrzymuje raporty z Oddziału Komputeryzacji i Digitalizacji Zbiorów zawierające zamówienia czytelników na tzw. „egzemplarze oczekiwane”, których brak w zbiorach Biblioteki Uniwersyteckiej. Książki staraliśmy się pozyskać reklamując u wydawcy brak „egzemplarza obowiązkowego”, kierując prośbę do partnerów wymiany krajowej lub autorów czy redaktorów danej publikacji, w ostateczności kupując poszukiwaną książkę.

Wpływ wydawnictw ciągłych do zbiorów Biblioteki Uniwersyteckiej

Czasopisma zagraniczne

W roku 2010 czasopisma zagraniczne dostarczane były przez trzech dostawców wyłonionych w drodze przetargu:

- PRESS (czasopisma amerykańskie)
- ARS POLONA (czasopisma zachodnie i z Europy Wschodniej oraz wszystkie czasopisma z listy Collegium Medicum)
- ABE Marketing (bazy elektroniczne)

Dostawca	Cena netto w PLN	Cena brutto w PLN	Uwagi
ARS POLONA	34.022,18	35.403,11	Wartość tytułów z Europy Wschodniej
	470.671,32	503.344,30	Wartość tytułów zachodnich
	70.764,84	78.878,55	Wartość zamówienia Bibl.Med.
PRESS	269.738,92	289.687,47	Wartość tytułów amerykańskich
ABE	81.871,64	99.883,40	Bazy
Czasopisma drukowane ABE	1.133,12	1.212,46	Journal for the History of Astronomy, Publication of the Astronomical Society of Japan
Inne czasopisma zagraniczne		10.089,09 264,51	EIS – CDE AIBM – Fontes

W roku 2010 władze uczelni nie wyraziły zgody na przeprowadzenie procedury przetargowej na dostawę czasopism zagranicznych dla UMK na dwa lata. W związku z tym przeprowadzono procedurę przetargową na dostawę czasopism zagranicznych na rok 2011. W wyniku przetargu wyłoniono dostawców czasopism dla kampusu toruńskiego UMK na rok 2011:

- SUVECO – czasopisma z Europy Wschodniej,
- PRESS - czasopisma amerykańskie i bazy,
- ARS POLONA – czasopisma zachodnie,

W drodze oddzielnego przetargu przeprowadzonego w Bydgoszczy wyłoniono dostawcę czasopism zagranicznych na rok 2011 dla Collegium Medicum

Zakup czasopism polskich - drugi egzemplarz i na wymianę (ceny brutto)

RUCH – TORUŃ przetarg	8.282,90 PLN
INNE	5.896,29 PLN
Dostępny elektronicznie do prasy polskiej (ceny netto podano również w wydatkach na źródła elektroniczne)	2.497,18 PLN

Udział UMK w konsorcjach czasopism elektronicznych

W 2010 r. UMK uczestniczyło, na podstawie umów rocznych, w konsorcjach:

American Chemical Society
Chemical Abstracts
Emerald
ISI Emerging Markets
JSTOR
MATH
Royal Society of Chemistry
Science
SCOPUS
Society of Industrial and Applied Mathematics (SIAM)
Wiley-Blackwell

Dostęp do baz na podstawie licencji zakupionych przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

- EIFL EBSCO
- Elsevier
- NATURE (dostęp od września 2010 r.)
- Springer
- Web of Science :
 - Science Citation Index Expanded (SCIE)
 - Social Sciences Citation Index (SSCI)
 - Art & Humanities Citation Index (AHCI)
 - Conference Proceedings Citation Index - Science (CPCI-S)
 - Conference Proceedings Citation Index - Social Science & Humanities (CPCI-SSH)

Źródła elektroniczne zakupione poza ustawą o zamówieniach publicznych

1. ACM Computing Reviews – zakup na potrzeby WMiI UMK,
2. UlrichsWeb – abonament roczny, baza danych na potrzeby Biblioteki Uniwersyteckiej,
3. Archiwum Gazety Wyborczej – dostęp jednostanowiskowy, dostęp poprzez hasło, abonament roczny, zakup z funduszu Biblioteki UMK

Koszt zakupu źródeł elektronicznych w 2010 r.:

	Cena brutto	Finansowanie
American Chemical Society ACS	95.445,77 zł	Wydział Chemii: 24 625,00 USD Wydział Fizyki, Astronomii i Informatyki Stosowanej: 2 255,00 USD
Chemical Abstracts	68.254,00 zł	Wydział Chemii
Computing Reviews	10.729,28 zł	Wydział Matematyki i Informatyki
Emerald	2.545,71 zł	Biblioteka Uniwersytecka
ISI Emerging Markets	11.220,00 zł	Wydział Nauk Ekonomicznych
JSTOR	9.886,24 zł	Z funduszu Rektora

	Cena brutto	Finansowanie
MATH	2.877,04 zł	Wydział Matematyki i Informatyki
Science	12.767,50 zł	Biblioteka Uniwersytecka
SIAM	781,33 zł	Wydział Matematyki i Informatyki
SOPUS	176. 002,62 zł	Z funduszu Rektora
RSC	46.082,80 zł	Wydział Chemii
UlrichsWeb	1.546,13 zł	Biblioteka Uniwersytecka
Wiley-Blackwell	273.406,18 zł	Z funduszu Rektora
Gazeta Wyborcza – Archiwum	2.497,18 zł	Biblioteka Uniwersytecka
RAZEM	714.041,78 zł	

OPRACOWANIE ZBIORÓW

Opracowanie wydawnictw zwartych

Opracowano wg źródeł wpływu

- egzemplarz obowiązkowy	23.742 wol.
- kupno	1.639 wol.
- wymiana	2.823 wol.
- dary	4.562 wol.
- dary zagraniczne	2.028 wol.
- wymiana wewnętrzna	180 wol.
- wymiana zagraniczna	976 wol.
- egzemplarz zagraniczny	50 wol.

Opracowano retrospektywne

stare druki	384 wol.
dublety	273 wol.
zbiory magazynowe	5.867 wol.
cimelia	268 wol.

Łącznie w 2010 roku opracowano 42.792 wol. książek.

Pozostałe prace:

- melioracja opisów bibliograficznych 1.976 opisów
- zanotowano 2013 wol. ubytków.

Do NUKAT'u wysłano:

- 14.321 opisów bibliograficznych, z tego przyjętych do bazy zostało 12.701 opisów, 930 opisów wycofano jako dublety,

- 7.492 ujednoliconych haseł formalnych (z Biblioteki Głównej – 5.680, z bibliotek wydziałowych – 1.812).

Od 1 lipca 2007 r. prowadzony jest inwentarz komputerowy.

5 osób z Biblioteki Głównej oraz 4 osoby z bibliotek wydziałowych wysyłają opisy bibliograficzne do bazy NUKAT. Wśród bibliotek współkatalogujących w bazie NUKAT zajmujemy 3 miejsce po bibliotekach uniwersytetów Warszawskiego i Jagiellońskiego.

Z bazy NUKAT w 2010 r. skopiowano do bazy Horizon 130.041 opisów bibliograficznych dla książek (łącznie z bibliotekami wydziałowymi – w tym jest ponad 80 tysięcy opisów bibliograficznych „przykrytych” w ramach projektu Autostrada).

Łączna statystyka opisów bibliograficznych Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu w bazie NUKAT do końca 2010:

Rok	rekordy wprowadzone			rekordy skopiowane		
	zwarte	ciągłe	razem	zwarte	ciągłe	razem
2007	78603	1765	80368	232508	13062	245570
2008	93688	2080	95768	295787	14402	310189
2009	107079	2244	109323	351596	15072	366668
2010	119780	2528	122308	481637	15785	497422

Łącznie od powstania bazy NUKAT, tj. od 2003 roku, przesłaliśmy do tej bazy 119.780 opisów bibliograficznych, a skopiowaliśmy 481.637 opisów bibliograficznych dla wydawnictw zwartych.

Opracowanie wydawnictw ciągłych

W 2010 r. Biblioteka Uniwersytecka otrzymywała ze wszystkich źródeł wpływu 9.605 tytułów:

w tym: 8.307 polskich
1.298 zagranicznych (w tym z kupna 582 tytuły)

Opracowanie czasopism bieżących w 2010 r.

- tytuły nowe 855
- bieżący wpływ 11.454 wol.
- retrokatalogowanie 8.167 wol.

Czasopisma bieżące wprowadzone do zbiorów w 2010 r. w podziale na źródła wpływu :

- egzemplarz obowiązkowy 7.933 wol.
- egzemplarz zagraniczny 11 wol.
- kupno 2.156 wol.
- wymiana zagraniczna 479 wol.
- wymiana wewnętrzna 59 wol.
- wymiana 178 wol.
- dary zagraniczne 96 wol.
- dary 546 wol.
RAZEM 11.454 wol.

Ogółem w r. 2010 wprowadzono do bazy katalogowej:

Czasopisma:	wol.
polskie	11.253
zagraniczne	8.368
Razem	19.621

W roku 2010 utworzono w bazie czasopism 1.051 nowych rekordów bibliograficznych. Do NUKAT Oddział Czasopism wprowadził 284 (ogółem wprowadziliśmy do NUKAT 2.528) nowych rekordów bibliograficznych czasopism, skopiowano 715 (ogółem skopiowaliśmy 15.785) rekordów bibliograficznych czasopism.

Do Kwestury UMK przekazano i rozliczono inwentarze czasopism (w formie wydruku z bazy komputerowej) :

- T. 43 c12001-c13500
- T. 44 c13501-c15000
- T. 45 c15001-c16500
- T. 46 c16501-c18000
- T. 47 c18001-c19500
- T. 48 c19501-c21000

Stan czasopism w bazie HORIZON na 31.12.2010

Rekordy bibliograficzne - 14.636
Rekordy egzemplarzy - 225.357

Ubytki w 2010 roku:

- zlikwidowano 51 sygnatur
- ubytkowano 1.500 wol. (w tym przeniesione na sygnatury książkowe 1.440 wol.)

Opracowanie rzeczowe

Bieżący wpływ wydawnictw zwartych i ciągłych jest opracowywany w języku haseł przedmiotowych KABA. Bibliotekarze dziedzinowi pracują w dwu systemach: Horizon i w systemie Virtua (w przypadku pracy w bazie NUKAT).

W 2010 r. opracowano rzeczowo w języku haseł przedmiotowych 39.251 woluminów książek i 207 tytułów czasopism.

W 2010 r. bibliotekarze dziedzinowi opracowali online w bazie NUKAT 8.707 tytułów druków zwartych i 207 druków ciągłych (nie opracowujemy w NUKAT literatury pięknej, podręczników szkolnych wszystkich poziomów nauczania).

Przekopiowano i zmodyfikowano 432 rekordów z bazy Kartoteki Wzorcowej Haseł Formalnych do kartoteki Haseł Przedmiotowych (hasła osobowe, korporatywne i imprez potrzebne w procesie opracowania rzeczowego).

W ramach współtworzenia zasobu słownictwa języka KABA utworzono 471 haseł w bazie Centralnej Kartoteki Wzorcowej Języka KABA

Do NUKAT-u przesłano 6.167 haseł przedmiotowych rozwiniętych, które po zatwierdzeniu w Centrum NUKAT zasiliły bazę centralną Kartoteki Haseł Wzorcowych Języka KABA.

Bibliotekarze dziedzinowi typują do zakupu kolejnych egzemplarzy książek z poszczególnych dziedzin wiedzy składają także dezyderaty zakupu książek jeśli uznają, że są one niezbędne w bibliotece.

Bibliotekarze dziedzinowi wykonują także poprawki w katalogu komputerowym:

- poprawki znaków miejsca w kolekcjach dziedzinowych,
- poprawki wynikające z różnic w katalogowaniu przedmiotowym,
- poprawki wnoszone do opisów bibliograficznych na podstawie list przesyłanych przez CKHW dotyczących haseł przedmiotowych,
- poprawki w rekordach haseł przedmiotowych wg list przesyłanych przez CKHW w Warszawie i Oddział Komputeryzacji BUMK,
- dublujące się hasła przedmiotowe w rekordach bibliograficznych,
- likwidowanie różnic między bazą CKHW w Warszawie a kopią w Toruniu.

Wszelkie zmiany konieczne w kartotekach wzorcowych języka haseł przedmiotowych KABA są robione na bieżąco, gdyż kopia bazy KHW będąca w Toruniu jest miejscem pobierania i kopiowania rekordów dla wszystkich bibliotek pracujących w systemie Horizon.

UDOSTĘPNIANIE ZBIORÓW

Wypożyczalnia miejscowa, Czytelnia Główna i magazyny

Zarejestrowano czytelników	50.644
– w tym zbiorowych	85
Udostępniono w Wypożyczalni	431.768 wol.
z magazynu (63%)	272.978 wol.
z wolnego dostępu (37%)	158.790 wol.
Czytelnię Główną odwiedziło	15.084 osób
W Czytelni Główniej udostępniono:	
- czasopism	12.640 wol.
- książek	10.718 wol.
Opłaty pobrane w Wypożyczalni za przetrzymane i zagubione książki z Biblioteki Główniej i bibliotek wydziałowych razem :	241.699,36 zł
opłaty za nieterminowy zwrot książek z BG :	149.318,75 zł
Do magazynów wpłynęło	317.254 rewersów
Z magazynów wydano do Wypożyczalni i Czytelni	313.761 wol.

Zwrócono do magazynów	372.961 wol. książek i czasopism.
Nie zrealizowano	3.493 zamówień.
Do magazynów przyjęto i osygnowano:	
	37.943 wol. książek
	10.631 wol. czasopism
	107 płyt CDROM
Razem osygnowano	48.681 wol.

Od 14 do 30 czerwca 2010, w czasie sesji, wydłużono o godzinę czas pracy Czytelni Głównej i Wypożyczalni – agendy te były otwarte do 21.00.

Prowadzone w budynku prace remontowe spowodowały istotne zmiany w funkcjonowaniu Czytelni Głównej. Od września do końca roku Czytelnia Główna została przeniesiona do Czytelni Czasopism (niższy poziom budynku). W pomieszczeniach Czytelni Głównej wymieniono sufity, oświetlenie, wykładziny oraz zakupiono nowe meble. Należy wymienić windy towarowe do transportu książek z magazynu, które są przestarzałe i niebezpieczne a częste awarie utrudniają pracę.

Przez cały 2010 rok w miejscu Czytelni Profesorskiej funkcjonowała Biblioteka Instytutu Historii. W październiku, podczas remontu, wypożyczanie książek z tej Biblioteki odbywało się w Wypożyczalni.

Z powodu remontu Biblioteka była nieczynna w dniach 13-17.09.2010 i 23.12.2010 - 09.01.2011.

Ważniejsze prace Oddziału Udostępniania

W magazynach przygotowano technicznie 13.170 wol. książek i czasopism przeznaczonych do wolnego dostępu. W introligatorni Biblioteki oprawiono 620 wol. (575 książek, 45 wol. czasopism). W pracowni konserwacji poddano dezynfekcji komorowej 26 wol., wykonano drobne naprawy 4 wol. i ogólnej konserwacji poddano 19 książek oraz 6 gazet. W trosce o księgozbiór w sygnowaniu wykonano 5.036 teczek na czasopisma i 652 teczki na gazety. Wymieniono ok. 3500 szt. naklejek z sygnaturami.

W marcu 2010 uruchomiono elektroniczne zamawianie czasopism z katalogu kartkowego. Przeprowadzono elektroniczne skontrum w magazynie książek – wczytano 56.060 wol. – a następnie wyjaśniono i poprawiono wiele różnego rodzaju pomyłek (błędne opracowanie, zła lokalizacja, książki na kontach czytelników, przestawienia i zagubienia książek, itp.). Przestawiono i uporządkowano czasopisma od sygnatury 06001 do sygnatury 06534 oraz od 027000 do 055000, dzięki temu pozyskano miejsce na nowe nabytki.

Przygotowano formularz elektroniczny – zamówienie międzybiblioteczne krajowe dla pracowników i studentów UMK. Formularz zostanie uruchomiony wraz z nową wersją systemu Horizon. Czytelnik otrzyma dostęp do formularza po zalogowaniu się w Centralnym Punkcie Logowania. Następnie będzie zobowiązany do wypełnienia określonych pól: dane adresowe, dane kontaktowe, dokładne dane bibliograficzne zamawianej książki. Dane bibliograficzne zostaną automatycznie dodane do systemu Horizon. Dzięki temu czytelnik otrzyma informacje na swoje konto, kiedy zamówiona przez niego pozycja pojawi się w

czytelnicy. Ponadto będzie łatwiejsza kontrola nad wypożyczonymi egzemplarzami. Wypełniony formularz zostanie wydrukowany w formie rewersu w Wypożyczalni Międzybibliotecznej. W ramach projektu zostały też zmodyfikowane istniejące wcześniej formularze – zamówienie międzybiblioteczne dla bibliotek, na dokumenty ze zbiorów Biblioteki UMK.

Wypożyczalnia Międzybiblioteczna

W 2010 r. Wypożyczalnia Międzybiblioteczna zrealizowała łącznie 4.018 zamówień.

Zamówienia Biblioteki UMK do innych bibliotek						
	Wysłane	Zrealizowane	Wol.	Mf	ksero	plik
Ogółem	653	590	454	92	27	17
w Polsce	427	381	254	92	25	10
za granicę	226	209	200		2	7

Zamówienia nadesłane do Biblioteki UMK przez inne biblioteki						
	Nadesłane	Zrealizowane	Wol.	Mf	Ksero	Plik
Ogółem	3365	3199	2372	-	187	640
z Polski	3320	3159	2348	-	184	627
z zagranicy	45	40	24		3	13

* w kolumnie ksero i plik podano liczbę artykułów

Liczba kont międzybibliotecznych:

- krajowych 523
- zagranicznych 34

W 2010 r. rozpoczęto nadawanie uprawnień do samodzielnego zamawiania książek z katalogu elektronicznego bibliotekom pedagogicznym i publicznym. Rozsyłano karty oraz instrukcje zamawiania.

Wykonane usługi Pracowni Digitalizacji

		BEZPŁATNIE		ODPŁATNIE	
Obrazy cyfrowe	rozdzielczość	liczba	wartość zł	liczba	wartość [brutto] zł
czarno-białe	do 300 dpi	207 [0,41]	84,87	3.252 [0,50]	1.626,00
		2.111[0,82]	1.731,02	3.575[1,00]	3.575,00
		23[2,46]	56,58	199 [3,00]	597,00
	pow. 300 dpi	443 [1,64]	726,52	1.258 [2,00]	2.516,00
kolorowe	do 300 dpi	789[1,64]	1.293,96	122[6,00]	732,00
				722 [2,00]	1.444,00
				248 [5,00]	1.240,00

	pow. 300 dpi	2 [3,28]	6,56	4.087 [4,00] 258[10,00]	16.348,00 2.580,00
Kopie cyfrowe z mikrofilmu		979[0,82]	802,78	1.399,00 [1,00]	1.399,00
Zdjęcia cyfrowe		[3,28]		1[4,00] 96 [6,00]	4,00 576,00
Wydruki		-	-	23[3,00] 8[8,00]	69,00 64,00
CD		8[3,28]	26,24	135 [4,00]	540,00
DVD		-	-	113 [10,00]	1.130,00
Flash		-	-	56[2,00]	112,00
RAZEM			4.728,53		34.552,00

Liczba zrealizowanych zamówień – 782.

Wolny dostęp do zbiorów i kolekcje dziedzinowe

We wrześniu, ze względu na prowadzone prace remontowe, zmieniony został system udostępniania książek i czasopism z wolnego dostępu i z Czytelni Pomorzoznawczej. Piętro, na którym zlokalizowane są kolekcje otwarte zostało zamknięte dla czytelników, książki można było zamawiać do Wypożyczalni bądź Czytelni wypełniając tradycyjne rewersy papierowe.

W 2010 r. do kolekcji wolnego dostępu wytypowano 11.754 wol. książek z bieżącego wpływu.

Do kolekcji dziedzinowych przekazano także:

- pozycje wyselekcjonowane na podstawie proponowanych znaków miejsca a będące w momencie tworzenia zbioru wypożyczone przez czytelników,
- przeniesienia z sygnatur czasopism na książkowe,
- bieżące uzupełniania kolekcji przez bibliotekarzy dziedzinowych wynikające z potrzeb dydaktycznych.

Z kolekcji wolnego dostępu wycofano kolejne pozycje wydawnictw sprzed 1945 r., realizując w ten sposób założenia jednego z kryteriów formalnych doboru księgozbioru. Książki te pochodziły z przejętych księgozbiorów Czytelni Głównej i Gabinetu Sztuki.

Łącznie w 2010 r. do kolekcji otwartych wpłynęło 13.170 wol. książek i czasopism.

Stan księgozbioru na 1.01.2011 r. - 143.858 wol. książek i ok. 8.000 wol. czasopism

W sierpniu 2010 r. przeprowadzono skontrum księgozbioru otwartego. Niestety, wyniki skontrum nie mogły być zweryfikowane z powodu rozpoczętego w październiku remontu.

Statystyka wolnego dostępu

- 158.790 wypożyczonych woluminów (jest to ponad 37% wszystkich wypożyczeń Biblioteki Głównej), o 27.341 wol. więcej niż w 2009 r.,
- 169.062 wol. książek i 12.958 wol. czasopism udostępnionych na miejscu (od stycznia do lipca, od września do końca roku książki przekazywano do Czytelni Czasopism, pełniącej funkcję Czytelni Głównej).
- 104.504 wol. zwrotów z wypożyczalni włączonych do kolekcji,
- 6.420 wol. książek i czasopism przekazanych do pracowni kserograficznej.

Statystyka wypożyczeń i przedłużeń wypożyczeń wg kolekcji dziedzinowych – 2010 rok

	Styczeń	Luty	Marz.	Kwiec.	Maj	Czerw.	Lipiec	Sier.	Wrzes.	Paźdz.	List.	Grudz.
Ogolne	4	6	2	0	2	19	2	9	0	2	15	2
Bibliot	172	139	226	135	146	135	101	44	38	154	203	157
Biol	332	310	343	277	286	278	175	98	91	215	226	163
Ekon	1852	1942	2977	2616	2508	1921	1212	765	726	1622	1765	1497
Hist	1947	1754	2478	2226	2361	1806	988	475	497	1567	1878	1691
Mat	685	659	698	563	643	513	295	205	171	458	449	368
NSpol	1881	1597	2374	1938	2166	1575	1024	575	718	1502	1689	1427
NStos	128	159	170	162	170	101	83	45	43	117	150	102
Prawo	2621	2473	3255	2788	2860	1922	1158	622	605	1780	2116	1842
Psychol	884	846	1115	964	1034	747	437	229	229	715	841	706
Sztuka	473	381	770	558	618	618	309	144	156	449	583	531
Teol	628	570	699	643	609	581	356	181	189	557	602	513
Literat	4210	4156	5600	4587	4121	4012	3541	1515	1491	3092	3572	3205
	15817	14992	20707	17457	17524	14228	9681	4907	4954	12230	14089	12204

Pracownia Pomoroznawcza

Liczba odwiedzin – 5.086

Liczba udostępnionych woluminów - 32.453

Czytelnicy wykorzystali również:

91 mikrofisz

26 mikrofilmy

24 CD

Do księgozbioru Pracowni wprowadzono 671 wol.

Stan księgozbioru na 31. XII. 2010 r.

24.576 wol. książek i czasopism

1.328 mikrofisz

39 mikrofilmów

21 CD

W 2010 r. udzielono odpowiedzi na 22 kwerendy i 643 zapytania dziedzinowe.

Czytelnia czasopism

Liczba tytułów czasopism udostępnianych w Czytelni :	3.419
w tym:	
tytułów czasopism polskich	3.132
tytułów czasopism zagranicznych	287

Na zmniejszenie liczby czasopism w czytelni wpłynęło przekazanie niektórych tytułów czasopism bieżących do Wolnego Dostępu, dzięki czemu całe ciągi czasopisma dostępne są w jednym miejscu. Informacja o nowej lokalizacji tych tytułów znajduje się w katalogu komputerowym

Liczba miejsc dla czytelników : 60
w tym : 3 stanowiska komputerowe z dostępem do internetu
4 stanowiska z czytnikami do mikroform

Liczba odwiedzin w ciągu roku : 16.196
Liczba zeszytów czasopism udostępnionych : 168.300
Liczba mikroform udostępnionych : 650
Liczba wypożyczeń do bibliotek specjalistycznych (depozyt) : 2.122

Liczba wypożyczeń czasopism z magazynu do Czytelni Czasopism, a w okresie wrzesień – grudzień 2010 również z Wolnego Dostępu i Czytelni Pomoroznawczej:
- rewery papierowe i elektroniczne - 25.282 wol.

W porównaniu z rokiem ubiegłym, znacznie wzrosła liczba czytelników oraz wypożyczeń czasopism z magazynów i WD. Związane to było z prowadzonym remontem Biblioteki, podczas którego od września do grudnia 2010 r. Czytelnia Czasopism przejęła udostępnianie z Wolnego Dostępu i Czytelni Pomoroznawczej. W statystyce nie ujęto wypożyczeń z tego okresu czasopism udostępnianych z magazynu, ponieważ dane te będą podane w statystyce Czytelni Głównej (na czas remontu przeniesionej do Czytelni Czasopism).

Udostępnianie elektroniczne z katalogu HORIZON zostało uruchomione w kwietniu 2009. W ślad za nim uruchomiono elektroniczne zamawianie czasopism z Komputerowego Katalogu Kartkowego Czasopism. Niestety, elektroniczne zamawianie czasopism nie zawsze dobrze funkcjonuje, czytelnicy mają problemy m.in. z zamawianiem większej liczby woluminów. W związku z tym w razie potrzeby stosowane jest zamawianie czasopism z magazynu na rewersach tradycyjnych.

Czasopisma elektroniczne pełnotekstowe dostępne z komputerów UMK:

Baza	Liczba tytułów
ACS	35
EBSCO	13.270
Elsevier	1.835
Emerald	110
ISI Emerging Markets	136

Baza	Liczba tytułów
ACS	35
JSTOR	246
RSC	45
SIAM	13
Springer	1.863
Wiley-Blackwell	757
Czasopisma online z przetargu i dodatkowych zakupów	27
RAZEM	18.337

Liczba sesji w poszczególnych bazach:

ACS	13.749
Chemical Abstracts	669
RSC	2.178

Liczba pobranych artykułów w poszczególnych bazach:

ACS	17.207
EBSCO	9.729
Elsevier:	91.976
RSC:	2.890
Springer:	15.742
Wiley:	20.025

Dostęp testowy do baz i czasopism elektronicznych

W 2010 r. pracownicy i studenci UMK mogli korzystać z dostępów testowych do:

- a. bazy Music Online
- b. kolekcji czasopism w ramach Project Muse
- c. elektronicznej wersji tygodnika Nature
- d. baz Proquest Central i Proquest Dissertations & Theses
- e. baz EBSCO:
 - * Communication & Mass Media Complete
 - * Central & Eastern European Academic Source
 - * EconLit with Full Text
 - * Education Research Complete
 - * Environment Complete
 - * Historical Abstracts with Full Text
 - * Literary Reference Center Plus
 - * Political Science Complete
 - * SocINDEX with Full Text
- f. bazy bibliograficzno-abstraktowej z zakresu chemii Reaxys

Czytelnia Centrum Dokumentacji Europejskiej

Czytelnia gromadzi, opracowuje i udostępnia materiały dotyczące szeroko pojętej integracji europejskiej, prawa i polityk Unii Europejskiej, ochrony praw człowieka oraz Organizacji Paktu Północnoatlantyckiego. Czytelnia współpracuje z Reprezentacją Komisji Europejskiej

w Polsce, oraz z ośrodkami informacji europejskiej, zwłaszcza z polską siecią Centrów Dokumentacji Europejskiej. Współpraca dotyczy wymiany informacji dotyczących spraw bieżących, posiadanych zbiorów i realizacji kwerend. Czytelnia otrzymuje egzemplarz obowiązkowy zagraniczny z Urzędu Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich, publikacje otrzymywane w ramach tego egzemplarza w angielskiej wersji językowej są stopniowo zastępowane polską, niektóre publikacje otrzymujemy w obu wersjach językowych.

Liczba odwiedzin: 1.722

Udostępnianie:

książki: 8221 wol.

broszury: 72 wol.

czasopisma: 1222 wol.

Razem: 9515 wol.

Księgozbiór Czytelni powiększył się w 2010 r. o 736 wol. w tym 396 z Urzędu Oficjalnych Publikacji UE

DZIAŁALNOŚĆ INFORMACYJNA

W roku 2010 zrealizowano łącznie 14.247 kwerend, w tym 715 za pośrednictwem poczty elektronicznej, 953 kwerend za pośrednictwem Gadu-Gadu, 11.656 kwerend osobistych, 922 kwerend telefonicznych i 1 kwerendę pocztą tradycyjną. Nie było żadnych kwerend zagranicznych. Wydano 4.396 kart dziennych czytelnika.

Zapytania czytelników w ogromnej większości dotyczyły wyszukiwania i lokalizacji pozycji oraz ich zamawiania, procedur obowiązujących przy korzystaniu z biblioteki, niezrozumiałych komunikatów systemu bibliotecznego a także dostępności zasobów elektronicznych. W 2010 r. odnotowano wiele problemów związanych z funkcjonowaniem systemu bibliotecznego – zawieszanie się systemu czy blokady kont czytelników. Czytelnicy skarżyli się również na utrudnienia spowodowane remontem i wynikające stąd trudności w dostępie do czytelni i wolnego dostępu, a także na zbyt długi czas oczekiwania na książki z wolnego dostępu.

ZBIORY SPECJALNE

I. Gabinet Rękopisów i Starych Druków

Poza bieżącą obsługą czytelni i magazynów pracownicy Gabinetu koncentrowali się głównie na opracowaniu zasobu. Ł. Żywulski kontynuował inwentaryzowanie i katalogowanie dubletów starych druków. M. Czyżak kontynuowała prace nad katalogiem rękopisów średniowiecznych Biblioteki UMK, koordynowała także prace historyków sztuki zaangażowanych w opracowywanie poszczególnych obiektów. Oddział Konserwacji i Zabezpieczenia Zbiorów wykonał konserwacją zachowawczą całego zespołu rękopisów średniowiecznych; wykonano specjalne pudła ochronne wyściełane aksamitem dla wszystkich obiektów z tej kolekcji, które do tej pory nie posiadały takiej ochrony. A. Mycio kontynuował także badania nad problematyką Niemców bałtyckich w związku z opracowywaniem zespołu

archiwalnego zawierającego materiały byłych stowarzyszeń i instytucji niemieckich z Łotwy i Estonii. Efektem tych prac jest uporządkowany, zinwentaryzowany i częściowo skatalogowany zespół rękopisów (obecnie kontynuowanie jest katalogowanie). Przez cały rok trwały prace mające na celu uporządkowanie archiwum bibliotecznego. W efekcie uporządkowano prawie cały zasób materiałów dotychczas zgromadzony w archiwum. Ł. Żywulski udostępnił wybrane starodruki na wystawy zewnętrzne w Olsztynie, Toruniu i Malborku. Ważnym przedsięwzięciem było wypożyczenie I wydania „*De revolutionibus...*” do Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie oraz kolekcji „srebrnej biblioteki” i 4 rękopisów do Muzeum Uniwersyteckiego, z okazji wizyty w Toruniu rektora Uniwersytetu Nawarry w Pampelunie.

Na wystawy zewnętrzne wypożyczono dwa rękopisy: *Kronikę Prus* Heinricha von Reden (sygn. Rps 60/III), która była eksponowana na wystawie „Na znak świętego zwycięstwa” na Zamku Królewskim na Wawelu oraz *Apokalipsę* Heinricha von Hesler (sygn. Rps 44/III) - na wystawę „Sztuka na terenie państwa zakonnego w Prusach”, organizowaną przez Muzeum Zamkowe w Malborku. A. Mycio i M. Czyżak napisali noty katalogowe wyżej wymienionych obiektów, które ukazały się w katalogach wystaw.

Pracownicy Gabinetu brali również udział w przygotowaniu biogramów zasłużonych pracowników UMK, które były prezentowane na wystawie w Bibliotece. W roku sprawozdawczym odnalazł się 7 tom szesnastowiecznej „*Bibli polyglotty*”, który przez wiele lat znajdował się w toruńskim oddziale Instytutu Badań Literackich Pracowni Języka Polskiego. Książka ta poddana została natychmiastowej konserwacji zachowawczej oraz digitalizacji. Łukasz Żywulski przygotował opis do dokumentacji konserwatorskiej XVII-wiecznego obiektu „*Mundus symbolicus*”. W kwietniu 2010 r. prowadzono rozmowy i zgłoszono uczestnictwo w projekcie „*Medieval German Manuscript Heritage in Eastern European Libraries*”, koordynowanym przez dr A. Breith z Berlin-Brandenburgische Akademie der Wissenschaften. Strona niemiecka stara się obecnie o uzyskanie finansowania przez UE. Pod koniec roku rozpoczęto prace związane z wypożyczeniem grupy obiektów na wystawę do Berlina „Polska – Niemcy. 1000 lat sąsiedztwa”. Ważnym zadaniem, od lipca do końca roku, było również zabezpieczanie zbiorów przed negatywnymi skutkami prowadzonego na terenie Biblioteki remontu.

Ł. Żywulski zaprosił do Biblioteki hrabiego Udo zu Eulenburg, najstarszego żyjącego potomka przedwojennych właścicieli pałacu w Galinach, skąd pochodzi jedna z większych kolekcji starodruków. 30 kwietnia Ł. Żywulski zorganizował mu pobyt w Toruniu oraz przygotował prezentację najciekawszych książek i rękopisów z Galin.

Zbiory Gabinetu

W 2010 r. zbiory powiększyły się o 198 niepublikowanych dysertacji doktorskich przekazanych przez poszczególne wydziały UMK. Poza tym kilka jednostek rękopisów pozyskano z darów, a dwa rękopisy zostały zakupione, między innymi *Zeszyt cytatów i osobistych refleksji* prof. Konrada Górskiego. Oprócz tego pozyskano spuściznę rękopiśmienną prof. Zygmunta Ważbińskiego – w sumie 37 kartonów akt. Zakupiono także jeden stary druk z XVIII w. dotyczący „tumulatu toruńskiego”.

Zinwentaryzowano i skatalogowano w Horizonie 198 prac doktorskich oraz 349 jednostek inwentarzowych rękopisów. Opracowano 15 nowych opisów katalogowych rękopisów średniowiecznych. Do inwentarza rękopisów wpisano 349 nowych jednostek pochodzących głównie z tak zwanych zbiorów zabezpieczonych, które przeleżały jako niezainwentaryzowane w magazynie od 1946 r. Są to materiały wytworzone przez Niemców bałtyckich, określane wspólnym mianem jako Kulturgutsamellstelle der Baltendeutschen, które trafiły do Torunia

poprzez Poznań, gdzie były zdeponowane przez Niemców podczas wojny. Obecnie kolekcja ta jest katalogowana. Kilkanaście rekordów dotyczących rękopisów i starych druków opracowano w dLibrze. Zinventaryzowano także 342 jednostki inwentarzowe, głównie dubletów starych druków (głównie osiemnastowiecznych), które opracowano metodą tradycyjną, sporządzając karty katalogowe lub dopisując nowe sygnatury do istniejących kart katalogowych. Analogiczne zmiany wprowadzano na zeskanowane i umieszczone online karty katalogowe.

Zdigitalizowano 7 rękopisów i pięć negatywów rękopisów średniowiecznych. Kontynuowano pełną konserwację dwóch rękopisów (Rps 8/I i Rps 64/III). Kontynuowano również przeprowadzenie konserwacji zachowawczej, włącznie z wykonywaniem pudeł ochronnych dla całej kolekcji rękopisów średniowiecznych. Kontynuowano także przekazywanie starych druków do konserwacji zachowawczej. W tym roku przekazano 140 woluminów poloników XVI wieku. Książki te zostały oczyszczone z zabrudzeń, braki wypełnione bibułą japońską a naklejki proveniencyjne z grzbietów przeniesiono na wyklejki dolnych okładek. 5 jednostek inwentarzowych starych druków (w tym *De Revolutionibus...* M. Kopernika) poddano konserwacji zachowawczej w związku z wypożyczeniem na wystawy do Muzeum Okręgowego w Toruniu, Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie oraz Muzeum Zamkowego w Malborku. Wszystkie książki otrzymały także ochronne pudła z tektury bezkwasowej. Rozpoczęto także pełną konserwację inkunabułu *Missale Minorum Teutonicorum* oraz szesnastowiecznej *Postylli* Hieronima Małeckiego, które w 2011 r. zostaną wypożyczone na wystawę w Berlinie.

Praca z użytkownikami

Odpowiedziano na 20 kwerend, w tym na 3 zagraniczne z zakresu tematyki rękopiśmiennej, 17 kwerend dotyczących kolekcji starych druków oraz na jedną dotyczącą zbiorów kartograficznych i jedną ogólną dotyczącą całych zbiorów specjalnych (kwerendy zagraniczne były głównie z Niemiec oraz USA, Litwy i Ukrainy).

Z Czytelni Zbiorów Specjalnych skorzystało 759 czytelników. Udostępniono 138 jednostek inwentarzowych rękopisów oraz 170 woluminów starych druków. Na zamówienie czytelników oddano do digitalizacji 25 obiektów, Udostępniono fotografie rękopisów 44/IV i 60/III do wykorzystania w katalogach wystaw „Na znak świętego zwycięstwa”, „Sztuka na terenie państwa zakonnego w Prusach” oraz w oprawie plastycznej wystawy „Grunwald i Malbork 1410-1910-2010” (Muzeum Zamkowe w Malborku). Poza tym Gabinet stale współpracuje z Wydawnictwem Krzysztofa Młotkowskiego w Toruniu, które publikuje kolejne wydania faksymilowe rękopisów i starych druków z naszych zbiorów. W 2010 r. wydany został rękopiśmienny atlas z XVI w. autorstwa Batisty Agnese oraz zbiór kompozycji Fryderyka Chopina. Rozpoczęto także prace wydawnicze nad faksymile osiemnastowiecznego atlasu świata z oficyny Homanna.

W marcu przeprowadzono dwukrotnie zajęcia dla studentów historii pt. „Zbiory specjalne jako warsztat historyka” w ramach przedmiotu „Vademecum badań historycznych”. 25 marca przeprowadzono zajęcia źródłowe dla studentów historii z tematu historia gospodarczo-społeczna Torunia. W czerwcu odbyły się zajęcia ze studentami bibliotekoznawstwa na temat historii drukarstwa na Pomorzu XV-XVIII w. 7 i 14 grudnia przeprowadzono zajęcia ze studentami bibliotekoznawstwa UMK z zakresu opracowania zbiorów rękopiśmiennych oraz starodručných w Bibliotece Uniwersyteckiej w Toruniu.

W 2010 r. w Gabinecie Rękopisów praktyki odbyło sześciu studentów UMK(trzy osoby z kierunku archiwistyka i zarządzanie dokumentacją, jeden student z kierunku historia i dwie osoby z filologii klasycznej).

II. Gabinet Grafiki i Kartografii

W 2010 roku pozyskano do zbiorów graficznych 905 jednostek zbiorów graficznych, w tym: 579 pocztówek, 61 grafik. W tym w formie darów - 425 (głównie pocztówki, ekslibrisy oraz małe formy graficzne). Zbiory kartograficzne powiększyły się o 13 poz. inw. map i atlasów (egzemplarz obowiązkowy 11, kupno 1, dary 1).

Księgozbiór podręczny zbiorów graficznych został wzbogacony o 612 jednostek i liczy obecnie 899 poz. (małe formy wydawnicze dotyczące ekslibrisów i grafiki).

Zinwentaryzowano i opracowano 61 ryciny. W systemie Horizon opracowano 22 grafiki, a w dLibrze opracowano i w KBPC opublikowano 768 obiektów (głównie ekslibrisy i grafika). Stan zbiorów kartograficznych na dzień 31 grudnia 2010 r. wynosił 9.853 poz. inw. (atlasy: 1.624, mapy: 7.743, mapy sekcyjne: 582, ubytki: 96) w 14.228 jednostkach (atlasy: 1816, mapy: 11882, mapy sekcyjne: 632, ubytki 103). Księgozbiór podręczny zbiorów kartograficznych (wydawnictwa dotyczące teorii i historii kartografii, słowniki, spisy miejscowości, czasopisma) liczy 1.054 poz. inw. w 1.291 wol.

Poddano konserwacji 417 obiektów (grafika i rysunek dużego formatu).

Prace z kolekcji Gabinetu Zbiorów Graficznych prezentowane były także na wystawie „Od Parku Cegielnia do klubu Azyl, czyli jak się bawił Toruń”, zorganizowanej przez Muzeum Okręgowe w Toruniu. Udział w grancie „Nicolaus Copernicus Thorunensis” - wybór i opracowanie 48 rycin z podobiznami Mikołaja Kopernika, zamieszczonymi w internetowym „Kopernikańskim portalu naukowym” (z bogatym materiałem ilustracyjnym, pochodzącym m. in. z Biblioteki Uniwersyteckiej UMK).

Odpowiedziano na 12 szczegółowych kwerend (w tym 2 zagraniczne).

W Gabinecie prowadzono wykłady dla studentów IV roku IINiB z zakresu historii grafiki (w tym książkowej) oraz zajęcia ze studentami z Wydziału Sztuk Pięknych (różnorodność technik graficznych).

III. Gabinet Muzyki

Do zbiorów wpłynęło 300 nabytków: 120 jedn. inwentarzowych nut oraz 180 jedn. inwent. płyt CD. Do kolekcji zakupiono 5 obiektów nut. Z darów wpłynęło 25 jedn. inwent. nut, w ramach wymiany pozyskano 14 egz. nut, z E.O. wpłynęły 76 jednostki nut oraz 180 jednostek dokumentów dźwiękowych. Stan zbiorów muzycznych na dzień 31.12.2010 r. wyniósł 97.880 jednostek inwentarzowych – 87.376 jedn. nut, 10.504 jedn. dokumentów dźwiękowych(płyty analogowe, CD, DVD, kasety magnetofonowe).

Opracowano w Horizon 54 obiekty oraz utworzono 36 haseł przyjętych do kartoteki haseł wzorcowych. Przejęto 328 opisów z Nukat.

W ramach przypadającej w 2010 roku 200. rocznicy urodzin Fryderyka Chopina, zredagowano Jubileuszowe Wydawnictwo Albumowe „Chopin” w wydawnictwie Młotkowski. Materiał nutowy uzupełniony litografiami opublikowano w postaci faksymilowego wydania dziewiętnastowiecznych pierwszych edycji dzieł Fryderyka Chopina. Album zawiera najcenniejsze druki z kolekcji chopinianów przechowywanych w Gabinecie

Muzyki. Przygotowano wystawę „Chopiniana w zbiorach Biblioteki UMK” we współpracy z Janem Kotłowskim (zbiory graficzne). Na wystawie zaprezentowano najcenniejsze XIX wieczne pierwsze edycje, wydawnictwa pośmiertne oraz ciekawe wydawniczo i artystycznie opracowania utworów F. Chopina. Całość dopełniły grafiki z wizerunkiem kompozytora oraz osób z nim związanych. Wystawa była otwarta w okresie 10 – 30.05. 2010.

Ilona Lewandowska była współorganizatorką i prowadzącą dwa koncerty w Bibliotece Uniwersyteckiej („Młodzi muzycy – Chopinowi”; występ zespołu jazzowego i orkiestry symfonicznej) z udziałem uczniów Zespołu Szkół Muzycznych im. Karola Szymanowskiego w Toruniu w ramach Tygodnia Bibliotek (08-15.05.10).

Efektem kontaktów kustosa zbiorów muzycznych z państwem Ewą i Jeremiuszem Glenskami, właścicielami prywatnej kolekcji nut, obejmującej rękopisy i druki od XV do XX wieku jest zakup dwóch wartościowych muzykaliów uzupełniających kolekcję polonezów oraz pozyskanie daru w postaci bardzo rzadkiego polonika.

W ciągu roku udostępniono na miejscu 194 vol. (nuty, płyty, księgozbiór podręczny, czasopisma) z czego na ksero przekazano 166 pozycji i wykonano 373 kopii cyfrowych. Na zewnątrz wypożyczono 24 pozycje nutowe oraz zrealizowano 6 wypożyczeń międzybibliotecznych. Realizowano kwerendy krajowe (17 kwerend email krajowych; 4 kwerendy telefoniczne).

Przeprowadzono zajęcia na temat historii, gromadzenia, opracowania i udostępniania zbiorów muzycznych dla studentów I r. uzupełniających studiów magisterskich kierunku Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa UMK, studentów historii,

Archiwum Emigracji

Zbiory

Archiwum Emigracji pozyskało kilkanaście nowych kolekcji i materiałów po wybitnych polskich artystach, pisarzach, publicystach i osobistościach życia społeczno-politycznego emigracji polskiej. Uzyskało też wiele pojedynczych darów obejmujących zarówno dzieła sztuki, archiwalia, książki, jak i prasę, drobne druki itp. Prócz tego, wcześniejsi ofiarodawcy nadsyłali kolejne rękopisy, pamiątki i wydawnictwa wchodzące w skład ich kolekcji. Podobnie jak w latach ubiegłych, niemal całość zbiorów gromadzonych w Archiwum Emigracji, głównie archiwalia, pochodziło z darów pozyskiwanych głównie dzięki osobistym kontaktom, przede wszystkim od osób prywatnych, instytucji społeczno-kulturalnych, wydawnictw itp. Najważniejszymi nabytkami roku 2010 były: archiwum Jerzego Pietrkiewicza, najwybitniejszego polskiego prozaika piszącego po angielsku w drugiej połowie XX wieku, tłumacza poezji Jana Pawła II; archiwum Andrzeja Ehrenkreutza (naukowca z USA i Australii, syna ostatniego Rektora USB) oraz jego matki pochodzącej z Wilna – Cezarii Ehrenkreutz-Jędrzejewiczowej, wybitnej etnolog i Rektora PUNO w Londynie.

Przywieziono z Paryża oraz Jours (k. Dijon) część księgozbioru po zlikwidowanej w 1993 roku księgarni Libella (dar Barbary Romanowicz-Jonikas). Archiwum Emigracji posiada archiwum Libelli. Książki trafiły do zbiorów Biblioteki jako materiał wymienny.

Na inwentarzu Archiwum w 2010 wpisano materiały na następujące sygnatury:

– Inwentarz rękopisów: Rps 5084-5085 (kwota: 1124,50 zł)

Pracownicy AE przygotowali (sprawdzili w katalogu) i przekazali do Oddziału Gromadzenia – jako dar Towarzystwa Przyjaciół Archiwum Emigracji – znaczną liczbę książek nowych, które weszły do zbiorów BU, głównie do księgozbioru podręcznego AE. Były to książki kupowane przez TP AE oraz pozyskane w ramach wymiany oraz darów.

Działalność wydawnicza

Przygotowano i opublikowano:

„Archiwum Emigracji. Studia, Szkice, Dokumenty”. Pod red. Mirosława A. Supruniuka, z. 11. Toruń: Uniwersytet Mikołaja Kopernika, 2009 (wydany w 2010);
Arch Puddington, *Rozgłoszenie wolności. Tryumf Radia Wolna Europa i Radia Swoboda w zimnej wojnie*, przełożył Andrzej Borzym. Toruń: Uniwersytet Mikołaja Kopernika, 2009, 421, [1] s., il. - Archiwum Emigracji T. 34. (wyszedł w druku 2010);
Mela Muter. *Malarstwo. Katalog zbiorów Muzeum Uniwersyteckiego w Toruniu*. Toruń: TP AE, Muzeum Uniwersyteckie w Toruniu, 2010, 208 s., il.;
Muzeum Uniwersyteckie w Toruniu – pierwsze pięć lat. Toruń: MU, 2010, [4] s. (redakcja i opracowanie, M.A. Supruniuk, J. Krasnodębska)

Przygotowano do druku:

„Archiwum Emigracji. Studia, Szkice, Dokumenty”. Pod red. Mirosława A. Supruniuka, z. 12-13. Toruń: Uniwersytet Mikołaja Kopernika, 2010 (wyjdzie drukiem w 2011);
M. A. Supruniuk, *Uporządkować wspomnienia. Nieautoryzowane rozmowy z Jerzym Giedroycem*. Toruń: TP AE, 2011 (jako 38 tom serii „Archiwum Emigracji”);
Krzysztof A. Dorosz SJ, „*Wiek dwudziesty - nasz dom*”. *O twórczości Jerzego Mirewicza SJ*. Toruń: UMK. 2011 (jako 39 tom serii „Archiwum Emigracji”);
J. H. Williams, J. Bond, *Defender of Diversity. Jerzy Zubrzycki and the making of multiculturalism in Australia*. Toruń: UMK, 2011 (jako 40 tom serii „Archiwum Emigracji”).

Granty:

- rozliczenie grantów przyznanych przez Senat RP na działalność w roku 2010: 1.) Wydanie albumu pt. „Mela Muter – malarstwo” (kwota 41 320), 2.) Konkurs czasopisma „Archiwum Emigracji” (dziewiąta edycja) (kwota 10 000 zł)
- Rozliczenie grantu Ambasady USA na wydanie książki: Arch Puddington, *Rozgłoszenie wolności. Tryumf Radia Wolna Europa i Radia Swoboda w zimnej wojnie*, przełożył Andrzej Borzym. Toruń: Uniwersytet Mikołaja Kopernika, 2009, 421, [1] s., il. - Archiwum Emigracji T. 34. (wyszła drukiem w 2010).

Działalność popularyzatorska

W czerwcu zostało przyznane po raz kolejny (od 2005 r.) Stypendium Artystyczne Jana Winczakiewicza, fundowane wyróżniającym się studentom malarstwa Wydziału Sztuk Pięknych UMK. Laureatem został Jarosław Sługocki.

We wrześniu po raz dziewiąty przyznano nagrodę „Archiwum Emigracji” za najlepszą pracę magisterską i doktorską na temat emigracji polskiej po 1939 r. Jury, po raz pierwszy w dziewięcioletniej historii Nagrody postanowiło nagrodzić i wyróżnić jedynie dysertacje doktorskie. Nagrody zdobyły: dr Katarzyna Chmielewska z Instytutu Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk ("Kryzys podmiotu literackiego. *Dzienniki* i eseistyka Witolda Gombrowicza") i dr Ewelina Szadkowska z Uniwersytetu Łódzkiego ("Twórczość prozatorska Tadeusza Nowakowskiego"), zaś wyróżnienia: dr Agnieszka Łakomy z

Uniwersytetu Śląskiego ("Kultura polskiej książki w Niemczech w pierwszych latach po II wojnie światowej") i dr Marcin Lutomierski z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu ("Tematy romantyczne na łamach londyńskich 'Wiadomości' z lat 40. i 50. XX wieku"). Nagrody zostały wręczone podczas inauguracji roku akademickiego przez prof. dr hab. Andrzeja Tretyna (prorektora UMK) i Andrzeja Persona (senatora RP).

Przygotowanie, wspólnie z Wydawnictwem Naukowym UMK, promocji książki A. Puddingtona o Radiu Wolna Europa, która odbyła się w Warszawie 1 października, przy okazji konferencji zatytułowanej „Radio Wolna Europa i Solidarność” zorganizowanej w ramach obchodów 30 rocznicy Sierpnia 80.

5 października w warszawskiej księgarni Traffic zorganizowano wystawę pamiątek Wiery Gran, która towarzyszyła promocji książki Agaty Tuszyńskiej pt. *Oskarżona: Wiera Gran* (Kraków: Wydawnictwo Literackie, 2010). Wystawa była czynna do 4 listopada.

17 listopada zorganizowano promocję książki Joanny Rostropowicz-Clark (polskiej pisarki mieszkającej w Stanach Zjednoczonych) *W cichym lesie Vermontu* (Lublin: Norbertinum, 2010).

Przez cały rok prezentowano wystawę i książkę pt. „Uniwersytet Stefana Batorego 1919-1939 w fotografii”, przygotowaną dzięki grantowi TPAE: wystawy w Polsce i na Litwie.

Na początku roku 2010 Archiwum Emigracji otrzymało Nagrodę Fundacji Turzańskich. Rada Fundacji wyróżniła Archiwum Emigracji w Toruniu „za pionierskie działania, ich rozmach i za profesjonalizm, z jakim zespół tej pracowni gromadzi, opracowuje i udostępnia zebrane materiały badaczom, krytykom literackim, pisarzom i studentom. Jest to równocześnie wyróżnienie za ambicje, społeczne znaczenie i oryginalność podejmowanych inicjatyw, m.in. za periodyk «Archiwum Emigracji», przyznawanie nagród za najciekawsze prace magisterskie i doktorskie na temat emigracji polskiej XX wieku, inspirujące wystawy, pieczołowite zbieranie i przechowywanie księgozbiorów oraz archiwów pisarzy i artystów tworzących na obczyźnie”.

Udostępnianie

Ze zbiorów Archiwum Emigracji skorzystały 94 osoby. Niektórzy przeglądali archiwalia więcej niż 3 dni, a kilka osób przebywało w AE powyżej miesiąca wykorzystując materiał do pisania prac magisterskich (m.in. na Wydziale Nauk Historycznych UMK w Instytucie Historii i Archiwistyki powstała praca magisterska o Archiwum Emigracji).

Przyjęto na zajęcia grupę studentów z Bibliotekoznawstwa na prezentację księgozbioru z Oficyny Samuela Tyszkiewicza i studentów z historii.

Odpowiadając na pytania i kwerendy (pocztą i e-mailem), wysłano ok. 100 listów (w tym zagranicznych) z informacjami o zawartości zbiorów. Sporządzano także kopie cyfrowe z niektórych materiałów.

Czytelnicy skorzystali z ok. 450 książek i czasopism z księgozbioru podręcznego.

Towarzystwo Przyjaciół Archiwum Emigracji

Wiele prac wykonywanych przez pracowników AE ma związek z działalnością TPAE. Wynika to z faktu, że Towarzystwo może występować o finanse zewnętrzne oraz prowadzić działalność w celu pozyskania środków finansowych. Cała działalność statutowa TPAE ma na celu wspieranie prac wydawniczych, naukowych, organizacyjnych oraz promocyjnych Archiwum Emigracji i Muzeum Uniwersyteckiego w zakresie zbiorów emigracyjnych. Najważniejszymi efektami pracy TPAE są publikacje, wystąpienia grantowe oraz Nagroda „Archiwum Emigracji”, czyli promocja.

Gabinet Dokumentów Życia Społecznego i Historii Nauki

Gromadzenie zbiorów

W roku 2010 zbiory druków powiększyły się o 3.022 jednostki. Przeważająca część pochodziła z darów - 2.936 jednostek, które pozyskano głównie od osób prywatnych, instytucji społeczno-kulturalnych, parafii, partii i ugrupowań politycznych (UMK, Toruń i najbliższy region). Cztery jednostki zakupiono na aukcji antykwarycznej. Z wymiany wewnętrznej pochodziło 45 jednostek, a z egzemplarza obowiązkowego wpłynęło 37 jednostek.

W Gabinecie gromadzona jest także dokumentacja fotograficzna pozyskiwana z różnych źródeł (dary, wymiana wewnętrzna, kupno). W 2010 roku największa liczba fotografii pochodziła z wymiany wewnętrznej – 2.693 jednostki; z darów pozyskano – 3.701 jednostek (głównie od osób prywatnych); na aukcji antykwarycznej kupiono dwie jednostki; z egzemplarza obowiązkowego wpłynęło 55 jednostek (filmy DVD/CD). Wspomniane materiały to przede wszystkim dokumentacja najważniejszych imprez organizowanych w Bibliotece, Muzeum Uniwersyteckim, na UMK i w Toruniu.

31 grudnia 2010 roku inwentarz fotografii liczył 2.600 pozycji inwentarzowych (w ciągu roku przybyło 79 pozycji – 6.451 jednostek fotograficznych).

Od ponad pięciu lat w Gabinecie gromadzone są również materiały audiowizualne, które uzupełniają dokumentację papierową i fotograficzną dotyczącą wydarzeń społeczno-politycznych i ważnych rocznic historycznych. W roku ubiegłym wspomniane zbiory powiększyły się o 163 filmy i nagrania dźwiękowe (DVD/CD). W końcu 2010 roku liczyły 608 jednostek (CD/DVD/Video).

Łącznie w roku sprawozdawczym zbiory Gabinetu powiększyły się o 9.473 jednostki (druki, fotografie, filmy i nagrania dźwiękowe na CD/DVD).

Stan zbiorów na 31 grudnia 2010 r. – 147.034 jednostki.

Propaganda pozyskiwania nowych materiałów i kolekcji w roku ubiegłym zaowocowała otrzymaniem kilku interesujących darów przede wszystkim od osób prywatnych. Wśród najważniejszych ofiarodawców należy wymienić:

- senatora RP Jan Wyrowińskiego, który przekazał kolejną partię materiałów dotyczących Unii Demokratycznej i Komitetu Obywatelskiego w Toruniu (1989-1991) – ok. 898 jednostek;
- profesorów: Andrzeja Kolę i Wiesława Domasłowskiego, którzy przekazali kasety wideo z nagraniami swoich badań (np. badania archeologiczne i ekshumacyjne w Charkowie, czy konserwacja rzeźb na Wyspach Wielkanocnych) – 420 jednostek;
- Zefiryna Jędrzyńskiego, który podarował dokumentację z początku lat 70., dotyczącą jego pracy w redakcji toruńskich „Nowości” – 168 jednostek;
- Adama Domańskiego, dzięki któremu Gabinet otrzymał dokumentację życia i twórczości tłumacza Karla Dedeciusa – 110 jednostek;
- fotografa Czesława Jarmusza, który przekazał kolejny fragment dokumentacji fotograficznej z lat 1997-2006 dotyczącej Wydziału Prawa i Administracji oraz profesorów UMK – 83 jednostki.

Od roku 1994 pod opieką Gabinetu pozostawało Archiwum Biblioteki Uniwersyteckiej, w którym znajdowała się dokumentacja archiwalna z lat 1945-2006. W marcu 2010 roku opiekę nad archiwum przejął dr Andrzej Mycio z Sekcji Rękopisów i Starych Druków.

Opracowanie

Od roku 2010 wszystkie zbiory gromadzone w Gabinecie HNiDŻS opracowane są tylko w systemie Horizon (przede wszystkim programy teatralne, druki, fotografie i filmy). W roku ubiegłym opracowano 330 rekordy, w tym 229 druków, 13 fotografii (według formularza dla zbiorów ikonograficznych) oraz 88 filmów i nagrań dźwiękowych na DVD/CD. 135 rekordów opracowano samodzielnie, 99 rekordów skopiowano z NUKAT-u. Do NUKAT-u wysłano 33 opisy bibliograficzne (druki) a 27 haseł wysłano do kartoteki haseł wzorcowych. W połowie 2010 roku przygotowano i udostępniono na stronach internetowych Biblioteki Uniwersyteckiej zeskanowany w roku 2009 katalog kartkowy znajdujący się w Gabinecie DŻS – <http://www.kat.umk.pl/dzs/>

Ochrona zbiorów (oprawa, konserwacja)

W roku 2010 oddano do konserwacji zachowawczej tylko trzy obiekty (druk i dwie fotografie – 22 jednostki) a do oprawy, drobnych podklejeń i napraw 27 obiektów (książki, czasopisma, jednodniówki, druki).

Udostępnianie

W 2010 roku ze zbiorów Gabinetu skorzystały 84 osoby (studenci i pracownicy UMK). Na miejscu w czytelni udostępniono 3.077 jednostek (druki ulotne i fotografie), udzielono odpowiedzi na 32 kwerendy krajowe.

Dokumentacja fotograficzna – zwłaszcza dotycząca historii i współczesności UMK, dziejów Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie – wykorzystywana była jako cenne uzupełnienie ikonograficzne różnych publikacji, wystaw. Na zewnątrz wypożyczono 49 jednostek (publikacje m. in. w „Głosie Uczelni”, „Gazecie AMG”, „Sprawach Nauki”, „Rzeczypospolitej” itp.). Zbiory fotograficzne zostały wykorzystane m.in.: do wystawy *Zachowani w pamięci* poświęconej zmarłym naukowcom związanym z UMK (Biblioteka Uniwersytecka) 55 jednostek, na wystawę plenerową poświęconą 65-leciu UMK – 155 jednostek. Muzeum Okręgowe w Toruniu wybrało na przygotowaną ekspozycję 195 jednostek fotograficznych. Łącznie w roku 2010 udostępniono na wystawy i do publikacji – 1.251 fotografii.

W 2010 roku udostępniono łącznie – 4.328 jednostek (czytelnicy, wystawy, publikacje, filmy).

W ramach promocji i propagowania zbiorów w styczniu i kwietniu 2010 roku przeprowadzono zajęcia-pokaz dotyczące przydatności i wykorzystania dokumentów życia społecznego w badaniach historycznych, socjologicznych, bibliologicznych i politologicznych ze studentami bibliotekoznawstwa, historii i archiwistyki UMK

OCHRONA I KONSERWACJA ZBIORÓW

Zespół konserwatorów (najważniejsze prace)

Konserwacji pełna starodruków	1 vol. 90%
Konserwacja zachowawcza na polonikach	140 vol.
Częściowa konserwacja na bloku	6 szt.

Naprawy na starodrukach	4 szt.	
Konserwacji pełna rękopisów	1 w trakcie	
Konserwacja zachowawcza na rękopisach	1 szt.	
Konserwacji grafik /w tym trochę rysunków, akwareli/	415 szt.	
Konserwacja zachowawcza na pastelach	10 szt.	
Konserwacja zachowawcza na temperach	3 szt.	
Konserwacja kolekcji mieszanych /druku, rysunki, grafiki, fotografie/		ok. 240 szt.
Dezynfekcji: łącznie wykonane	36	

Zespół introligatorów (najważniejsze prace)

Oprawa książek w skórę i półskórek ze złoceniami	10szt.
Oprawy z reperacją i z zachowaniem starych okładek	307 szt.
Oprawy ozdobne w całe płótno ze złoceniami + futerał	42 szt.
Oprawy nowe z drukiem, i reperacją składek /wykazy/	705 szt.
Oprawy broszurowe z reperacją kart	94 szt.
Oprawy w grzebienie	141 szt.
Oprawa książek klejonych w ochronne okładki	41 szt.
Reperacje książek, wklejanie kartek	87 szt.
Złocenia słoneczek i godeł	500 szt.
Opakowania ochronne kartonowe do starodruków	89 szt.
Opakowania ochronne tekturowe do starodruków	121 szt.

W roku 2010 kontynuowano konserwacje zachowawcze na zbiorach graficznych i polonikach XVI w. z programami prac opracowywanymi indywidualnie. Z powodu utraty ½ etatu przerwano konserwacje grafik. Zabiegi na polonikach będą kontynuowane w miarę możliwości obok innych bieżących zadań.

W pracowni wkrótce zostanie zakończona konserwacja rękopisu Rps.8/I [Brevarium] wykonywana w ramach pracy dyplomowej studentki Wydziału Sztuk Pięknych UMK. Kolejne zabytki (tabliczki woskowe, dokumenty pergaminowe z pieczęciami) zostały wytypowane na dyplom, który będzie realizowany też w pracowni. Po konserwacji powrócił z Zakładu Konserwacji Papieru i Skóry UMK inkunabuł o który trwa spór co do jego pochodzenia (Królewiecki czy Elbląski). Badania inkunabułu trwają.

Wzrasta liczba prac związanych z pracochłonną reperacją. Cały zespół pracował nad bardzo zniszczonymi rocznikami gazet: Obrona Ludu i Głos Robotnika, przygotowywanych do digitalizacji (rozbieranie, naprawy, ponowna oprawa).

Warunki klimatyczne panujące w budynku Biblioteki Głównej w 2010 roku

W 2010 roku warunki klimatyczne panujące w przestrzeni budynku Biblioteki Uniwersyteckiej zostały dodatkowo zaburzone przez odbywający się remont. Jednakże w większości odnotowanych przypadków wyraźnie rysują się te same cechy klimatyczne, które charakteryzowały poszczególne działy w minionych latach:

- wyraźna różnica między okresem letnim a okresem grzewczym,
- w okresie zimowym bardzo spada wilgotność względna (poniżej 10%, a nawet 5%), natomiast w letnim bardzo przekracza dopuszczalną normę 60%; na wartości te mają ogromny wpływ warunki panujące na zewnątrz,

- w ciągu całego roku wilgotność względna jest niestabilna i podlega wahaniom, często bardzo silnym (dobowo ponad 10%, a nawet 20%),
- w okresie grzewczym w większości działów temperatura jest stabilna, jednak niestety w wielu przypadkach za wysoka (być może spowodowane to jest „dogrzewaniem” pomieszczeń),
- w okresie letnim wysoka temperatura na zewnątrz pomieszczenia ma natychmiast odwzorowanie w wysokich wartościach temperatury wewnątrz pomieszczeń (ok. 30°C), przy czym najbardziej „cierpią” przestrzenie usytuowane przy ścianie południowej i zachodniej, gdzie nawet zaciemnienie okien tylko częściowo rozwiązuje problem, wyraźnie konieczna jest właściwa izolacja ścian, która z kolei w okresie zimowym pozwoli na zachowanie wyższej wilgotności względnej w czasie silnych mrozów.

KONTROLA I SELEKCJA ZBIORÓW

W roku 2010 kontynuowano skontrum w magazynie wydawnictw ciągłych Biblioteki Uniwersyteckiej. Sprawdzono numery inwentarzowe: 039061-039476. Ponadto skontrolowano sygnatury 041201-041849, sprawdzono o 648 sygnatur więcej, niż zakładano w harmonogramie na 2010 rok.

Łącznie sprawdzono 1.065 sygnatur, co odpowiada 6.677 wol. W wyniku skontrum wyżej wymienionych sygnatur stwierdzono braki względne w liczbie: 10 wol. braków całkowitych i 14 braków częściowych.

Wszystkie błędy wykryte podczas skontrum wydawnictw ciągłych były na bieżąco wyjaśniane.

W dniach 01.03-09.04.2010 r. przeprowadzono skontrum w Bibliotece Katedry Filologii Angielskiej. Łączna liczba sprawdzonych wol. wyniosła 19.837. W wyniku skontrum stwierdzono brak 451 pozycji inwentarzowych.

W dniach 24.05-23.07.2010 r. oraz 08.09.-13.09.2010 r. przeprowadzono skontrum w Bibliotece Wydziału Filologicznego. Łączna liczba sprawdzonych wol. wyniosła 53.921. W wyniku skontrum stwierdzono brak 678 pozycji inwentarzowych.

W dniach 20.09.-29.10.2010 r. przeprowadzono skontrum w Bibliotece Katedry Filologii Germańskiej. Łączna liczba sprawdzonych wol. wyniosła 22.614. W wyniku skontrum stwierdzono brak 428 pozycji inwentarzowych.

Przeprowadzano selekcję w magazynie wydawnictw wieloegzemplarzowych BU:

- sprawdzono 711 tytułów
- wycofano ogółem 796 wol.
- wykonano prace techniczne związane z przekazaniem do opracowania 2.164 egz. książek, które pozostają w zbiorach, a jeszcze nie zostały opracowane w katalogu Horizon.

Poza pracą przy skontrum i selekcją księgozbioru wykonano następujące prace:

- usunięto 49 pieczętek w katalogu alfabetycznym
- dokonano 137 poprawek w katalogu Horizon

- usunięto 17.086 kartek katalogowych z Komputerowego Katalogu Kartkowego Książek,
- dokonano 116 poprawek w inwentarzach,
- inne poprawki 21.895,
- wycofano 9.461 kart z katalogu alfabetycznego (4.476 kart wycofano w związku z przeniesieniem w ostatnich latach publikacji z inwentarza wydawnictw ciągłych na inwentarz wydawnictw zwartych),
- przeniesiono 159 wol. z inwentarza wydawnictw zwartych na inwentarz wydawnictw ciągłych,
- do Księgi Ubytków Wydawnictw Zwartych wpisano 2.013 wol.

KPBC i DIGITALIZACJA ZBIORÓW

Prace organizacyjne:

1. Współredagowanie portalu Nicolaus Copernicus Thorunensis. Koordynacja prac digitalizacyjnych na rzecz portalu. Przygotowanie do skanowania 200 i upublicznienie 100 obiektów.
2. Pozyskiwanie nowych partnerów KPBC – Biblioteka Publiczna w Chełmży.
3. Szkolenie nowych partnerów KPBC, bibliotekarzy i użytkowników.
4. Podpisanie umowy z Polskim Towarzystwem Historycznym na skanowanie Zeszytów Historycznych i Pamięników Zjazdów.
5. Zamówienie korekty stron angielskojęzycznych – poprawiona wersja językowa KPBC.
6. Współpraca z PCSS.

Prace redakcyjne:

1. Kontrola opisów, poprawki, melioracje – 200.
2. Przygotowywanie opisów (przerzucanie z Horizonta lub samodzielne tworzenie) – 60.
3. Opublikowanie online – 5.026 obiektów cyfrowych wspólnie z czasopismami.
4. Przygotowywanie nowych materiałów do digitalizacji - szczególnie list Vilnianów, Copernicanów, prac PTH, dezyderatów czytelniczych, prac profesorów UMK.
5. Opracowywanie i poprawienie tekstów do aktualności na platformę w wersjach językowych – polska, angielska, niemiecka.
6. Odpisywanie na listy użytkowników KPBC – porady, instrukcje, pomoc.
7. Realizacja dezyderat użytkowników.
8. Wprowadzenie nowych opisów w pole PRAWA.
9. Wyznaczenie zapisu Domena Publiczna (Public domain) dla 31.519 dokumentów.

Prace o charakterze prawnym:

1. Spotkania z autorami w sprawie uzyskania zgody na udostępnianie publikacji online. Wyjaśnienia prawne, negocjacje.
2. Kontrola copyright dla utworów udostępnianych. Sprawdzanie utworów osieroconych. Poszukiwanie autorów, sprawdzanie spadkobierców. Korespondencja z nimi.
3. Przenoszenie prac z Copyright do ZC.

4. Analizy prawne i konsultacje z CC Polska. Na wolnych licencjach Creative Commons udostępniono już 236 pozycji.
5. Wprowadzanie CC do polskiej praktyki bibliotek cyfrowych – wykłady i opracowania.
6. Wdrażanie standardu zapisu w polach PRAWA Dublin Core do polskiej praktyki cyfrowej.
7. Pozyskiwanie licencji autorskich – kilkanaście w roku – negocjacje z autorami, ustalanie zasad udostępnienia.

Statystyka KPBC

W roku 2010 KPBC osiągnęła liczbę 40. tys. obiektów cyfrowych. Ogólne dane od 2005-2010 roku – liczba obiektów zdigitalizowanych i upublicznionych w KPBC w podziale na instytucje:

1. Biblioteka Uniwersytecka w Toruniu - 23.267
2. Biblioteka Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy – 13.893
3. Biblioteka Medyczna Collegium Medicum UMK w Bydgoszczy - 1.833
4. Instytut Geografii UMK - 400
5. Bukowski, Jędrzej - 193
6. Wojewódzka Biblioteka Publiczna - Książnica Kopernikańska w Toruniu -126
7. Miejsko-Powiatowa Biblioteka Publiczna w Rypinie - 71
8. Biblioteka Główna Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy - 59
9. Biblioteka Miejska im. Wiktora Kulerskiego w Grudziądzu - 36
10. Katedra Lingwistyki Formalnej UW (Wilk, Jakub) - 4

Digitalizacja czasopism

Czasopisma:	2010	Liczba wol.
Czasopisma pomorskie, toruńskie	Gazeta Toruńska roczniki 1888-1892 wraz z dodatkami	5
	Sprawozdania instytucji i szkół toruńskich (XIX i I poł. XX w.)	25
	Inne (XIX -XX w.)	45
	Czasopisma UMK	68
Czasopisma wileńskie	I poł. XX w.	31
Czasopisma SBP (Bibliotekarz, Poradnik Bibliotekarza)		5
Inne		44
Razem		223

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA

Bibliografia Pracowników UMK

Do czasu utworzenia sekcji bibliometrycznej zadania te były realizowane wyłącznie w kontekście publikacji pracowników Biblioteki Głównej UMK i jednostek międzywydziałowych. Od początku roku do końca sierpnia do bazy Expertus wprowadzono 516 pozycji i dokonano korekty 10.085 rekordów. Od września do końca roku sprawozdawczego przygotowano 20 ocen parametrycznych dla pracowników naukowych UMK i wprowadzono do bazy 1.263 publikacje, dokonano korekty 2.812 rekordów. Pracownicy sekcji zaktualizowali i znacznie rozbudowali wytyczne dla autorów dotyczące przekazywania publikacji, zaktualizowali informacje na temat bazy na stronach www BU oraz na podstronie bazy w serwisie wiki.

Udział pracowników w stałych grupach roboczych

- Zespół ds. opracowania koncepcji zautomatyzowanego systemu wypożyczeń międzybibliotecznych, powołany przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich – Izabela Toczko,
- Komisja d.s. opracowania rzeczowego przy ZG SBP- Jolanta Szewczak,
- Komisja Wydawnictw Elektronicznych SBP – EBIB - Bożena Bednarek-Michalska,
- Polski Komitet Normalizacyjny – Komitet Technicznego nr 242 ds. Informacji i Dokumentacji - Grzegorz Szturo.
- Zespół Konsultacyjny jhp KABA – Jolanta Szewczak
- Program biblioteczny Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego – Bożena Bednarek – Michalska, ekspert ds. rozwoju portalu komunikacji międzybibliotecznej.
- Narodowy Program Foresight Polska 2020. Pole Badawcze „Technologie Informacyjne i Telekomunikacyjne” pod kierownictwem prof. Michała Kleibera – Bożena Bednarek-Michalska.
- Dr Anna Supruniuk - od października 2009 roku wchodzi w skład 7-osobowego komitetu przygotowującego obchody 65-lecia UMK, który działa pod auspicjami prorektora ds. ekonomicznych i rozwoju UMK prof. Włodzimierza Karaszewskiego.

WYSTAWY

organizowane przez Bibliotekę Uniwersytecką i Muzeum Uniwersyteckie

08.02.2010 Prezentacja wystawy *Mur Berliński – początki. W obiektywie reporterów Associated Press*; autorzy: pracownicy Biblioteki i Muzeum Uniwersyteckiego; miejsce: BU, hol na II piętrze.

18.02.2010 Otwarcie wystawy *Artyści "École de Paris" ze zbiorów Muzeum Uniwersyteckiego w Toruniu*; autorzy: S. Majoch we współpracy z K. Cybalską, P. Matysiak i M. Szwejką; miejsce: Muzeum Uniwersyteckie.

19.02.2010 Otwarcie wystawy plenerowej *Uniwersytet Mikołaja Kopernika 1945-2010*; miejsce: Plac Rapackiego; wystawa czynna do 19.03.2010; następnie przeniesiona przed BU

(przejście między Rektorem a BU).

19.02.2010 Otwarcie wystawy *Zachowani w pamięci. Pracownicy nauki Uniwersytetu Mikołaja Kopernika 1945-2009 w fotografii*; opracowanie merytoryczne: pracownicy BU, opracowanie plastyczne: Anna Paula Szmeichel; miejsce: BU, hol na parterze i na I piętrze.

6-7.05.2010 Wystawa dedykowana prof. Zygmuntowi Ważbińskiemu towarzysząca Międzynarodowej sesji naukowej *Relacje artystyczne między Italią a Polską w czasach nowożytnych. W pierwszą rocznicę śmierci profesora Zygmunta Ważbińskiego (1933-2009)*; organizator sesji: Katedra Historii Sztuki i Kultury Wydziału Nauk Historycznych UMK; organizator wystawy: A. Mycio; miejsce sesji: BU, sala nr 10, miejsce wystawy: BU, hol na parterze.

17-31.05.2010 Wystawa jubileuszowa organizowana przez Wydział Nauk Pedagogicznych UMK towarzysząca IX Międzynarodowej Konferencji Naukowej *Technologie edukacyjne – tradycja, współczesność, przewidywana przyszłość* z okazji 20-tej rocznicy powstania zakładu Technologii Kształcenia w Instytucie Pedagogiki oraz 60-lecia prof. Bronisława Siemienieckiego odbywającej się w dniach 28-29.05 w Hotelu Uniwersyteckim; miejsce: BU, hol na 1 piętrze.

11.06.2010 Sesja popularno-naukowa *Radio Solidarność* połączona z ekspozycją sprzętu nadawczego i panelem dyskusyjnym oraz pokazem filmów dokumentalnych; autor: Biuro Edukacji Publicznej Instytutu Pamięci Narodowej w Bydgoszczy w ramach obchodów Roku Kultury Niezależnej; miejsce: BU, sala nr 10.

19.06.2010 Otwarcie wystawy *Pamięci Marii i Stanisława Gliwów zasłużonych dla rozwoju i popularyzacji kultury polskiej na obczyźnie*; autor: Towarzystwo Bibliofilów im. J. Lelewela w Toruniu i Biblioteka Uniwersytecka; miejsce: BU, hol na I piętrze.